Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 57 (8297). | 17 март, 1984 йил ● | ШАНБА | ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

14—15 март кунлари КПСС Марказий Комитетида иттифоқдош республикалар компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетлари секретарларининг, шунингдек министрликлар, идоралар ва марказий ташкилотлар вакилларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда Совет Иттифоқининг чет мамлакатлар билан ташқи иқтисодий, илмий техникавий, маданий алоқалари ҳамда бошқа алоқалари самарадорлигининг партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг қарорларидан келиб чиқадиган масалалари кўриб чиқилди.

Кенгашни КПСС Марказий Комитети секретари Е. К. Лигачев кириш нутқи сўзлаб очди.

КПСС Марказий Комитети бўлимларининг мудирлари С. В. Червоненко, Л. М. Замятин, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирларининг биринчи ўринбосарлари О. Б. Рахманин, В. В. Загладин доклад қилдилар.

Муҳокамада Украина Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. С. Капто, Белоруссия Компартияси Марказий Комитети секретари А. Т. Кузьмин, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети секретари К. К. Қазибоев, Молдавия Компартияси Марказий Комитети секретари П. П. Петрик, Латвия Компартияси Марказий Комитети секретари И. А. Андерсон, КПСС Краснодар ўлка комитети секретари В. Н. Шчербак, КПСС Москва шаҳар комитети секретари Р. Ф. Дементьева, КПСС Новосибирск область комитети секретари Л. Ф. Колесников, КПСС Волгоград область комитети секретари В. Б. Ростовшчиков, КПСС Ленинград шаҳар комитети секретари А. Ф. Дубов, шунингдек министрликлар ва идоралар раҳбарларининг ўринбосарлари Г. К. Журавлев, Л. Н. Ефремов, В. Е. Ивашов, С. С. Никитин, Е. В. Иванов, СССР савдо-саноат палатаси президиумининг раиси Е. П. Питовранов, ВЦСПС туризм ва экскурсиялар марказий кенгашининг раиси А. Х. Абуков ва бошқа ўртоқлар иштирок этдилар.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети 1984 йил ҳосили учун кузги-қишки ишларни ўз вақтида ва сифатли бажариш юзасидан районлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1984 йил 11 мартгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи **Ғалаба районига** (район партия комитетининг секретари Толипов, район ижроия комитетининг раиси Бойназаров, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Қуттибоев, район комсомол комитетининг секретари Абдухолиқов, РАПО советининг раиси Шерматов ўртоқлар) берилди. Бу районда 1984 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирлар комплексини бажаришда юқори суръатга эришилган. Ўн кунлик топшириқлари қуйидагича бажарилган. Органик ўғит жамғариш — 105 процент, униб чиққан помидор кўчатларини кўчириб ўтказиш — 300 процент, хўжаликлараро суғориш тармоқлари ва коллектор-дренажларни тозалаш — 168 процент, барча маркадаги тракторларни ремонт қилиш —100 процент, шу жумладан, ҳайдов тракторларини ремонт қилиш — 100 процент, барча маркадаги сеялкаларни ремонт қилиш —100 процент, насос куч агрегатларини ремонт қилиш —102 процент.

Байроқ Ўрта Чирчиқ районидан олиб берилади.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи сабзавотчиликка ихтисослашган **Оҳангарон районида** (район партия комитетининг секретари Икромов, район ижроия комитетининг раиси Валиев, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси Давронов, район комсомол комитетининг секретари Бобохўжаев, РАПО советининг раиси Матиброҳимов ўртоқлар) қолдирилди. Бу районда 1984 йил ҳосили учун кузги-қишки ишлар комплексини бажаришда юқори суръатга эришилган. Ўн кунлик топшириқлар қуйидагича бажарилган: органик ўғит жамғариш —115 процент, хўжаликлараро суғориш тармоқлари ва коллектор-дренажларни тозалаш — 100 процент, хўжалик ички суғориш тармоқлари ва коллектор-дренажларни тозалаш — 185 процент, барча маркадаги тракторларни ремонт қилиш —100 процент, барча маркадаги сеялкаларни ремонт қилиш — 100 процент, насос куч агрегатларини ремонт қилиш — 100 процент.

1984 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни бажаришда Бекобод, Коммунистик, Тошкент ва Орджоникидзе районларида яхши ишлар қилинаётганлиги қайд этилди.

Пискент, Чиноз ва Бўстонлиқ районларида 1984 йил ҳосили учун кузги-қишки тадбирларни бажаришда сусткашликка йўл қўйилаётганлиги кўрсатиб ўтилди.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Ғалаба, Оҳангарон районларига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

«КОСМОС—1544» ПАРВОЗДА

1984 йил 15 март куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1544» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазони тадқиқ қилишни давом эттириш учун мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишламоқда. Координация-ҳисоб маркази олинаётган маълумотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

ХАЛҚ ХОТИРАСИДА МАНГУ ҚОЛАДИ

Ю. В. Андроповнинг бутун умри партия билан халқ манфаатларига, улуғ Ленин ишига садоқатли хизмат қилиш намунаси бўлди. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Юрий Владимирович Андропов хотирасини абадийлаштириш тўғрисидаги қарорини барча совет кишилари зўр мамнуният туйғуси билан кутиб олдилар. Партия ва давлатнинг атоқли арбоби, тинчлик ва коммунизм учун толмас курашчи ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ бўлган мамлакатнинг турли шаҳар ва қишлоқларида митинг ва йиғилишлар бўлиб ўтди. Уларнинг қатнашчилари совет халқи Ю. В. Андропов хотирасини асло эсдан чиқармаслиги ҳақида гапирдилар, партиянинг ички ва ташқи сиёсатини, КПСС сиёсий йўлининг давомийлигини якдиллик билан қўллаб-қувватлашларини билдирдилар.

— Рибинскка шонли ленинчи, Коммунистик партия билан Совет давлатининг атоқли арбоби Юрий Владимирович Андропов номини бериш тўғрисидаги қарорни шаҳримиз аҳолиси зўр ифтихор ва мамнуният туйғуси билан қабул этди,— деди Волга бўйидаги шаҳар меҳнат коллективлари ва жамоатчилигининг йиғилишида сўзга чиққан партия ва меҳнат ветерани А. Сенин. Мен бошқа ўртоқлар билан биргаликда иш юзасидан Юрий Владимировични яқиндан билишга мушарраф бўлганим учун тақдиримдан миннатдорман. У Володарский номли кемасозлик корхонасида биз комсомолларнинг бошлиғи эди, бизнинг ишчи коллективимиз Ярославль область советн депутатлигига уни номзод қилиб кўрсатган эди. У қайси лавозимда ишламасин — ҳамма жойда ўзининг ташаббускорлиги, меҳнатсеварлиги, принципиаллиги, юксак масъулиятни сезиши билан одамларни руҳлантира олар эди.

Андропов номи қўйилган районнинг маркази — Красавкада бугун оммавий умумрайон митинги бўлиб ўтди.

— Ю. В. Андроповнинг хизматлари чинакам тарихийдир. У ўзининг бутун умрини Ватанга садоқат билан хизмат қилишга, унинг экономикасини равнақ топтиришга, совет кишиларининг фаровонлигини оширишга, тинчлик учун курашга, уюшқоқлик ва тартибни мустаҳкамлашга бағишлади,— деди Ставрополь ўлкасидаги Киров номли колхоз механизатори В. Овсянников.— Биз КПСС Марказий Комитети 1984 йил навбатдан ташқари февраль Пленуми қарорларини сидқидилдан маъқуллаймиз, бу Пленум КПССнинг ленинча, изчил тинчликсевар ташқи ва ички сиёсатига астойдил содиқликни намойиш этиб кўрсатди. Бизнинг районимиз номи ўзгартирилиб унга Андропов номи берилишини Ватан ва халқ манфаатлари йўлидаги меҳнатда, мамлакатнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишда янги муваффақиятлар билан нишонлаймиз.

«Ростсельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасига Ю. В. Андропов номи берилганлиги тўғрисидаги хушхабарни Дон комбайнсозлари ўзлари учун катта шараф ва ўз меҳнатларига берилган юксак баҳо деб кутиб олдилар.

— Ю. В. Андропов Коммунистик партия ва Совет давлати раҳбарлигининг энг масъулиятли лавозимларида турганида ростсельмашчиларнинг ишларини доимо қизиқиб суриштирар эди, завод коллективининг Озиқ-овқат программасини бажаришга қўшаётган ҳиссасини юксак баҳолар эди,— деди Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, комбайн цехининг йиғувчи слесари К. Уланов митингда сўзлаган нутқида.— Унинг кўплаб ишлаб чиқаришга тайёрланаётган янги комбайнлар ҳақидаги, «Дон» комбайни — бутун мамлакат кутаётган жуда керакли машина эканлиги ҳақидаги сўзлари ҳаммамизнинг эсимиздан чиқмайди.

Темир йўллар министрлигига қарашли 108-Моздок ўрта мактабидаги митингда Шимолий Осетия АССРнинг хизмат кўрсатган мактаб ўқитувчиси Т. Воробьеванинг нутқи самимий кутиб олинди. Шу мактабда у Ю. В. Андропов билан бирга ўқиган эди.

— Юрий Владимирович Моздок мактабида биринчи синфдан еттинчи синфгача таълим олган эди,— деди у. — Моздокнинг ўзида 1930 йилда ўн олти яшар комсомол йигитчанинг меҳнат фаолияти бошланди, у шу ерда илк бор меҳнат қилиб чиниқиш сабоғини олди. Бундан буён бизнинг мактабимиз Ю. В. Андропов номи билан юритилишидан фахрланамиз. Унинг ёрқин ҳаёти—ёшлар учун намунадир.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Қизил Байроқ орденли Шимоли-Ғарбий Чегара округининг чегара отрядига Ю. В. Андропов номини беришга қарор қилганликлари тўғрисидаги хабарни кўк погонли жангчилар ифтихор билан кутиб олдилар. Шу қисмда митинг бўлиб ўтди.

Митингда сўзга чиққан жангчилар социалистик Ватанга садоқат билан хизмат қилишга, Ватаннинг муқаддас чегараларини қаттиқ туриб қўриқлашга, унинг мудофаа қудратини мустаҳкамлашга ваъда бердилар.

Бошқа коллективларда ҳам Ю. В. Андропов хотирасини абадийлаштиришга бағишланган митинглар бўлиб ўтди.

(ТАСС)

ҒАЛАБА РАПОРТИ

ҚЎЗИ ОЛИШ ПЛАНИ БАЖАРИЛДИ

Калинин районидаги Охунбобоев номли совхоз меҳнаткашларининг дастлабки ютуғи

Қиш оғир келди. Бу чорвадорлар ишини анча мушкуллаштирди. Бироқ улар бу қийинчиликларни қаҳрамонона меҳнатлари билан енгмоқдалар. Калинин районидаги қўйчиликка ихтисослаштирилган Охунбобоев номли совхозда олиб борилаётган ишлар бунга яққол мисолдир. Совхоз меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари тарихий қарорларини амалга ошира бориб, 1984 йилда ҳам ажойиб меҳнат муваффақиятларига эришмоқдалар.

Совхозда илғор тажрибалар, фан ютуқлари жорий этилиб, совлиқларни эрта қўзилатишга ўтилган эди. Бу йилги қийин шароитда ҳам бу усулни қўллаииб қувончли натижаларга эришилди. Совхоз қўйчивонлари қиш учун етарли миқдорда ем-хашак жамғариб, қўзилатишга пухта тайёргарлик кўрган эдилар. Шунинг учун ҳам бу иш пухта ташкил этилди. Хўжалик чорвадорлари 14 мартда қўзи олиш планини бажардилар. Мўлжалдаги 9400 ўрнига 11560 та қўзи олиниб, план ортиғи билан бажарилди ва бу қўзилар тўла сақлаб қолинмоқда.

Хўжаликда қўзилатиш қизғин давом этмоқда. Илғор чорвадорлар ҳар юз бош совлиқдан олинадиган қўзиларни 125 тага етказиш учун курашмоқдалар.

21 апрель — КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

1,5 БАРАВАР ОШИРИШМОҚЧИ

Москваликларнинг шу йилнинг 21 апрелида В. И. Ленин туғилган куннинг 114 йиллигига бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги ташаббусига Тошкентдаги «Учқун» тўқимачилик-галантерия ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи-хизматчилари ҳам биринчилар қатори қўшилишди. Бирлашма цехларида шанбаликни ҳар томонлама пухта ўтказишга қаратилган аниқ режалар белгилаб олинди.

Шанбалик куни бирлашмада 900 ишчи бевосита станоклари ёнида меҳнат қилади. Кенг истеъмол буюмларидан 60 минг сўмлик ишлаб чиқарилади.

Бирлашманинг 150 ишчи-хизматчиси ободонлаштириш юмушлари билан шуғулланади. Улар теварак-атрофни тозалаш билан бирга 2 минг туп гул, бута ва дарахт кўчатлари экадилар. Корхона ишлаб чиқариш илғорларидан Абдулла Қўшоқов, Валентина Лошак, Эркин Шокаримов, Абдуазиз Аҳадов, Галина Арцебоева, Тўхтамурод Йўлдошевлар шу куни оддий иш кунларидагига нисбатан анча юқори кўрсаткичга эришишга аҳд қилдилар. Улар кунлик нормани 150—170 процентдан бажаришмоқчи.

С. СУЛТОНОВ.

Техникани авайлайлик, умрини узайтирайлик

УСТАХОНАДА БИР КУН

РЕПОРТАЖ

КЎКЛАМ атрофга ёқимли нур таратмоқда. Унинг майин, тафтли қўллари бепоён далалар устидаги қор кўрпасини олиб ташлаган. Оби-тобида ҳайдалган, намга тўйинган бўрсилдоқ далалар кўпчиган хамирни эслатади. Карталардан енгилгина буғ кўтарилмоқда. Ҳа демай, қоп-қорайиб кўринаётган бу пайкалларни кўм-кўк ниҳоллар қоплайди.

Бунинг учун эса деҳқоннинг зукколиги, механизаторнинг жасорати, ғайрат-шижоати зарур. Ҳозир ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланиб, майдонларни экишга тайёрлаш, қулай кунлар келиши билан ерга уруғни сифатли экиб олиш лозим. Зотан, кузда уюлажак улкан хирмоннинг салмоғи бу ишларнинг шу кунларда тез ва соз ўтказилишига, энг биринчи навбатда мавжуд техниканинг шай қилиб қўйилишига боғлиқдир.

Ким Пен Хва номли колхозда бу тадбир қандай амалга оширилмоқда?

Биз хўжаликнинг марказий ремонт устахонасида бўлдик. Бу ерда асосий механизмлар аллақачон ремонтдан чиқарилиб, сафга қўйилган эди. Механизаторлар эса агрегатларни сўнгги бор синчиклаб кўздан кечириб чиқмоқдалар. Ана ярқираб турган, ҳамма иш органлари тиркалган Т-28-Х3 тракторлари қатор турибди. Икки-уч киши бу тракторлар атрофида юрибди. Улар бир-бирлари билан қизғин суҳбатлашмоқда эдилар.

— Ассалому алайкум, ҳорманглар!

— Ваалайкум ассалом, саломат бўлинг! Келинглар, меҳмонлар...

Соф ўзбек тилида гапираётган, қотмадан келган бу корейс йигити колхознинг бош инженери Борис Черович Ким эди.

— Ўтган йил биз хўжалик раҳбарлари билан келишган ҳолда ремонт ишларини сифатли ва тез ўтказиш бўйича тадбирлар тузиб чиққандик. Лекин йиғим-терим чўзилиб кетиб, ерлар кеч ҳайдалганлиги сабабли бу иш бироз кечикди.

Хўжаликда ҳозиргача 22 та ҳайдов трактори, 28 та чопиқ трактори, 22 та мола, 3 та чизель, 4 та ОВХ аппарати, каноп экадиган 9 та трактор тўла ва сифатли ремонт қилиниб, тайёрлик чизиғига келтириб қўйилган.

Биз уларни кўздан кечираётиб, механик Борис Пеншенович Ким билан танишдик.

У кечагина Ленинободдан олиб келинган янги гидравлик молани йиғаётганларга ёрдам бераётган эди. Борис Пеншенович бизга янгиларининг эски молаларга нисбатан қулайлигини, анча кенг, бирор жойга ташилганда гидравлик насослар ёрдамида, ён қанотларининг қисқартирилиши, ғилдиракларнинг туширилиши, ишлаётганда кўтариб қўйилишини гапириб берди.

— Механизаторларимиз, — деди у,— ғалабаликларнинг иш тажрибасидан ўрнак олиб, ремонтдан чиққан агрегатларини ўзлари яна бир бор текшириб қабул қилиб олмоқдалар.

Хўжалик марказий устахонасида созланаётган техника воситаларининг қай даражада бенуқсон ишлаши ремонтчи-слесарларнинг меҳнатига, маҳоратига, уларга қандай шароит яратиб берилаётганлигига боғлиқдир.

Колхозда бу йил 5 та ремонт группаси тузилган бўлиб, уларга тажрибали механиклар раҳбар қилиб тайинланган. Группалар ўртасида социалистик мусобақа ташкил этилган. Ҳар ўн кунда мусобақага якун чиқарилади. Биринчи ўринни олган ремонтчи 30 сўм, иккинчи ўринни эгаллаган 25 сўм пул мукофоти билан тақдирланади. Ремонтчи-слесарлар ва механизаторлардан М. Шодмонов, А. Усенбоев, Х. Азизов, Ж. Нуров, И. Боқиев ва Х. Алимбоевлар мусобақада доимо ғолиб чиқиб, бошқаларга ўрнак кўрсатдилар.

Хўжаликнинг марказий устахонасида халқ контроли группаси аъзолари ҳам ремонтчилар ишини мунтазам назорат қилиб бордилар. Бу тадбир ҳам техника ремонтининг сифатли бўлишини таъминлади.

Устахонанинг ўзида озода, кўркам ошхона бўлиб, унда ремонтчилар учун ҳар доим иссиқ овқат тайёрлаб берилмоқда.

Механизатор - ремонтчилар колхоз правлениеси томонидан кўрсатилаётган ғамхўрликка амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Экиш экипажлари шай ҳолда турибди. Ер тобига келиши билан молалаш, текислаш ишларига киришилади.

Хўжаликда ҳар йили дала ишлари бошланишидан олдин механизаторларнинг маҳоратлари ва агрегатларнинг ишга қандай тайёрланганлигини текшириш мақсадида кўрик-конкурс ўтказиш анъанага айланиб қолган. Яқинда ана шундай кўрик-конкурс ўтказилиб, ғолиблар тақдирланадилар. Биринчи ўринни олган механизаторга район миқёсидаги конкурсда қатнашиш ҳуқуқи берилади.

Колхозда чигитни ернинг табиий намига ундириб олиш учун бошқа тадбирлар ҳам амалга оширилади.

Дала шийпонлари жиҳозлаб қўйилибди. Иккита кўчма устахона ташкил этилган. Унга тажрибали ремонтчилар бириктирилган. Бу устахоналар график асосида далаларда бўладилар. Механизаторларга зарур ёрдам кўрсатилади. Марказий ремонт устахонасида ташкил этилган пост ҳам кечасию кундузи ишлаб туради.

А. ТИЛОВОВ,
Ўрта Чирчиқ райони.

ДАЛАЛАР ЯШНАМОҚДА

Об-ҳавонинг қулай келган ҳар бир кунидан унумли фойдаланишга астойдил ҳаракат қилаётган Орджоникидзе районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхозининг Тўғон Абдурасулов бошлиқ бригадаси аъзолари механизация ёрдамида картошка экишни бошлаб юборишди. Улар бу ишни қисқа фурсатда тугаллашни кўзлашяпти.

Суратда: механизатор Ўроз Исақулов ва Ҳидир Жандарқуловлар сеялкаларга уруғ солишмоқда.

Шу районидаги Ленин номли колхознинг 17-бригадасида плёнка остига карам кўчатлари ўтказиш ишлари жадаллик билан бормоқда. Бу йил 10 гектар ерда эртаки карам етиштирилади. Суратда: экилган карам кўчатлари устига плёнка ёпилмоқда.

Ш. Галимов фотолари.

«ТАЖРИБА ВА АМАЛИЁТ»

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 14 март сонида ана шу газета мухбири Ҳ. Абдусаматовнинг пахта етиштиришнинг илғор Тошкент технологиясига бағишланган «Тажриба ва амалиёт» сарлавҳали мақоласи босилган эди. Ушбу мақола газетамизнинг 3-саҳифасида кўчириб босилди.

СЎНГГИ СОАТДА

● **СОФИЯ**

Габроводаги «Большевик» металл қирқиш асбоблари заводининг коллективи сифат масалалари юзасидан бўлажак миллий партия конференциясини катта меҳнат муваффақиятлари билан кутиб олмоқда. 20 дан кўпроқ янги маҳсулот турлари ишлаб чиқарила бошланди, пўлат деталларга тезкорлик билан ишлов берадиган асбобларни тоблаш учун мўлжалланган мамлакатда биринчи агрегат фойдаланишга топширилди.

Завод меҳнаткашлари йил охиригача салкам 30 та янги технологияни жорий этиш, металл қирқиш асбоблари учун энг юқори сифатли қаттиқ қотишмали пластиналар ишлаб чиқаришни 20 процент ошириш мажбуриятини қабул қилдилар. Корхонада қаттиқ қотишмали пластиналарни кўп қатлам билан қоплаш учун мўлжалланган Болгарияда биринчи махсус установка монтаж қилиб бўлинмоқда. Пластиналар кўп қатлам билан қопланганида асбобларнинг хизмат муддати беш баравар ортади.

● **ВЕНА**

Австрия пойтахтида анъанавий халқаро кўкламги ярмарка очилди. Венадаги машҳур Пратер паркида ташкил этилган ярмарка шаҳарчасининг павильонларида 36 мамлакатдан салкам 3.700 та фирманинг маҳсулотлари қўйилган. Ярмарка қатнашчилари орасида бетараф Австрия билан актив ўзаро манфаатли савдо-иқтисодий алоқалар ўрнатган социалистик мамлакатлар бор. Беш кун давом этадиган ярмаркада қурилиш машиналари, қишлоқ хўжалик асбоб-ускуналари, мебелларнинг ихтисослаштирилган виставкалари ташкил этилган.

● **ҚОҲИРА**

Миср миллий тараққийпарвар (сўл) партия органи «Ал-Аҳоли» газетаси Ливанга Исроил билан тузиш тиқиштирилган ва ҳуқуқий жиҳатдан тенг бўлмаган битимнинг бекор қилинганлигини чинакам мустақил демократик Ливанни барпо этиш йўлидаги муҳим қадам деб атайди. Ливан ватанпарварларининг Америка-Исроил агрессиясига қарши кураши империализм ва сионизмнинг Ливанни парчалашга ҳамда уни Исроил мустамлакасига айлантиришга қаратилган фитнасини барбод этди.

Рейген маъмурияти, деб таъкидлайди «Ал-Аҳоли» газетаси, Ливандаги ҳарбий-сиёсий мағлубиятига тоқат қилмаяпти ва Яқин Шарқда яна агрессив режаларни тузмоқда, Исроил эса Ливаннинг жанубини оккупация қилиб туришни давом эттириш ниятидадир. Аммо Ливан миллий ватанпарвар кучлари ўз ватанининг мустақиллиги ва озодлигини ҳимоя қилиб қолишга қодирлар, деб ишонч билдиради газета.

● **КОПЕНГАГЕН**

Ўз сафларида 40 мингдан кўпроқ кишини бирлаштирган Ольборг шаҳридаги 24 касаба союз ташкилоти кенгаши яқинда меҳнат низоларини кўриб чиқадиган суд томонидан қарийб 1 миллион крона миқдорида жарима тўлашга ҳукм қилинди. Касаба союзлари мамлакат докерларининг адолатли талабларини қўллаб-қувватлаб, забастовкалар ва намойишлар уюштирган эди. Ўтган йил қиш пайтида бутун Данияда докерларнинг оммавий ҳаракати бошланди. Касаба союзлари кенгаши суднинг қонунга хилоф қарори бекор қилинишини ва корхона эгалари ишчиларга иш ташлаганлар билан бирдамлик билдирганлик учун жарима солишига имкон берадиган Дания қонунларини қайтадан кўриб чиқишни талаб қилди. Ольборг касаба союзлари жаримани тўлашдан бош тортди ва ўз ҳуқуқлари учун курашни давом эттирадиган бўлди.

● **БОГОТА**

Колумбия ҳукумати мамлакатнинг тўртта департаментида қамал ҳолати эълон қилди. Мамлакатда ҳаракат қилаётган партизанларнинг Какета департаменти маъмурий маркази Флоренсиа шаҳрига ҳужум қилганлиги бундай қарор учун расмий баҳона бўлди. Салкам 200 кишидан иборат отряд бир вақтнинг ўзида шаҳардаги полиция ва шаҳар ҳарбий гарнизони казармаларига, банкларга ҳужум қилди. Флоренсиада партизанларнинг полиция отрядлари ва ҳарбийлар билан бўлиб ўтган қуролли тўқнашуви вақтида ҳар иккала томондан 30 дан кўпроқ киши ҳалок бўлди. Партизанлар шаҳар турмасини ишғол этиб, 125 маҳбусни озод қилишга муваффақ бўлдилар.

Шаҳарда бир неча соат давомида кўча жанглари олиб борилди.

● **ПАРИЖ**

Франция президенти Ф. Миттеран бу ерга расмий визит билан келган Мексика ташқи ишлар министри Б. Сепульведани қабул қилди. Маҳаллий обзорчиларнинг қайд этишларича ана шу учрашув чоғида, жумладан, Марказий Америкадаги аҳвол билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилган. Томонлар контадор группаси мамлакатлари — Мексика, Венесуэла, Колумбия ва Панаманинг шу региондаги можароларни бартараф этишга қаратилган фаолиятини ҳам анализ қилишган.

Б. Сепульведа Францияда чиқадиган «Монд» газетаси мухбири билан суҳбатда Марказий Америкада қуролланиш пойгасини ва ҳарбий машқларни тўхтатиш, шу районда жойлашган чет эл ҳарбий базаларини тугатиш каби проблемаларни ҳал этиш зарурлигини уқтириб ўтди. У муайян доиралар қасддан қуролли тўқнашувлар чиқариб, контадор группаси фаолиятини барбод этишга уринаётганликларини таъкидлади.

(ТАСС).

ЛЕНИНЧА БУНЁДКОРЛИК ПРОГРАММАСИ

РКП (б) VIII СЪЕЗДИНИНГ 65 ЙИЛЛИГИГА

1919 йилнинг бошланиши Советлар мамлакати учун ғоят таҳликали ва оғир бўлди. Пролетар шоири Демьян Бедний «Правда» газетаси саҳифасидан:

Ўртоқлар, биз олов
ҳалқада қолдик!
Устимизга йиртқич
бостириб келар, —

деб ҳайқирди. Коммунистик партия халқни чет эл интервентлари ва оқ гвардиячиларга қарши жангга отлантирди.

Айни чоқда сиёсий ва ҳарбий вазиятнинг мураккаблиги ва кескинлигига, жаҳон империализми бошлаган ҳужумнинг ниҳоятда хавфли эканлигига қарамай, 1919 йилнинг баҳорига келиб Совет ҳокимиятининг мавқеи сезиларли даражада мустаҳкамланди. Улуғ Октябрнинг қудратли таъсирида жаҳон революцион ҳаракати жадаллашиб кетди. Европада революциялар тўлқини кўтарилди. Кўпгина мамлакатларда марксистик партиялар тузила бошлади. Ғарбда ва Шарқда «Совет Россиясидан қўлингни торт!» деган шиор остида бирдамлик ҳаракати авж олиб кетди. 1919 йил мартида учинчи Коммунистик Интернационал барпо бўлди, унинг ташкилотчиси ва илҳомчиси В. И. Ленин эди.

Ана шундай шароитда Россия коммунистлари ўзларининг навбатдаги съездларига тўпландилар. Бу съезд пойтахт Петрограддан Москвага кўчирилгандан кейин ўтаётган дастлабки съезд эди. РКП(б)нинг VIII съезди 18 март куни Москва Кремлида очилди ва ўз ишини 23 мартгача давом эттирди. Съездга 301 делегат ҳақиқий овоз билан, 102 делегат маслаҳат овози билан қатнашмоқда эдилар. Улар мамлакатнинг турли чеккаларида ички ва ташқи душманга қарши мардонавор жанг олиб бораётган 300 мингдан зиёд коммунистларнинг вакиллари эдилар.

Съезд Марказий Комитетнинг ҳисоботини, янги Программа лойиҳасини, ҳарбий аҳвол ва ҳарбий сиёсатни, қишлоқда ишлаш тўғрисидаги масалани ва ташкилий масалаларни муҳокама қилди.

Владимир Ильич съездни очиш чоғидаги нутқида ҳозир мамлакатимиз территориясида уруш бўлиб турганлигига қарамай бунёдкорлик вазифалари биринчи ўринга қўйилади, съезднинг бутун иши ана шу вазифалар замирида ўтади, деб таъкидлади. Худди шундай ҳам бўлди.

Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида В. И. Ленин совет халқининг бир йиллик шиддатли кураши ва улкан зафарларига якун ясади, халқаро майдондаги вазиятни ва мамлакат ичкарисидаги аҳволни таҳлил қилиб берди, социалистик жамият барпо этиш йўлидаги дадил одимларимизга сарҳисоб ясади ва мамлакатимизнинг ривожланиш истиқболларини белгилаб берди. Улуғ доҳий съездда жами 8 марта сўз олди: докладлар қилди, нутқлар сўзлади.

Шубҳасиз, кун тартибидаги асосий масалалардан бири янги Программа муҳокамаси эди. Программа лойиҳаси РКП(б) VII съездида Ленин бошчилигида тузилган комиссия томонидан тайёрланган эди.

Маълумки, партиянинг биринчи Программасида ўртага қўйилган асосий вазифа советлар мамлакатида пролетариат диктатураси ўрнатилганлиги натижасида ҳал қилинган эди.

Съезднинг кўпчилик делегатлари Ленин томонидан ишлаб чиқилган Программани катта қизиқиш ва активлик билан муҳокама қилдилар, Бухарин ва Пятаковларнинг эътирозига ва бузғунчилик чиқишларига зарба бердилар. Жумладан, РКП(б) VIII съездида Туркистон партия ташкилотидан вакил бўлиб келган В. Троицкий бошчилигидаги уч делегат ҳам ленинча позицияни қатъий ёқлади. Кўпчилик овоз билан қабул қилинган Программада партиянинг капитализмдан социализмга ўтиш давридаги вазифалари белгилаб берилган эди.

Янги программада Улуғ Октябрь социалистик революциясининг оламшумул-тарихий аҳамияти таърифлаб берилди, партиянинг социализм учун курашда орттирган тажрибалари умумлаштирилди. Унда ғолибона революциянинг тарихий шарт-шароитлари таъкидлаб кўрсатилди, пролетар революциясининг муқаррарлиги, халқаро ишчилар синфи ва унинг партиялари капитал ҳукмронлигига қарши курашда ҳамжиҳат бўлиб иш кўриш зарурлиги асослаб берилди.

Программада таъкидлаб кўрсатилишича, иқтисодий соҳадаги асосий вазифалар: ишлаб чиқарувчи кучларни ҳар тарафлама ривожлантириш, социализмнинг моддий-техника базасини яратиш, социалистик ишлаб чиқариш муносабатларининг тўла ғалабасини таъминлашдан иборат эди.

Сиёсий соҳада Программа совет демократиясини янада ривожлантириш, ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқини мустаҳкамлаш, барча миллатларни сиёсий, иқтисодий ва маданий жиҳатдан тўла тенг ҳуқуқли қилишни назарда тутган эди.

Съездда қабул қилинган Программа ҳокимият тепасида турган ва амалда социализм қуришга киришган марксистик партиянинг халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракат тарихидаги биринчи программаси эди.

Мазкур Программа билан қуролланган Коммунистик партия совет халқини аниқ истиқбол сари бошлади, меҳнаткашларни социализм учун курашда қаҳрамонона жасоратларга илҳомлантирди. Совет халқи партия раҳнамолигида тарихан қисқа муддат ичида мамлакатни социалистик асосда индустрлаштирди, қишлоқ хўжалигини коллективлаштирди, маданий революция қилди, социализм қуришнинг ленинча планини амалга оширди.

КПССнинг XXII съезди 1919 йилда партия VIII съезди қабул қилган ленинча Программанинг бажарилишига якун ясаркан, СССРда социализмнинг тўла ва узил-кесил ғалаба қилганлигини оламшумул-тарихий аҳамиятга эга факт сифатида қайд этди ва партиянинг янги, учинчи Программасини қабул қилди.

Ҳозирги пайтда партия XXVI съезди қарорига биноан янги таҳрирдаги КПСС Программаси тайёрланмоқда. КПСС Марказий Комитетининг июнь (1983) Пленумида таъкидланганидек, партия программаси ҳозирги замон шароитида аввало ривожланган социализмни планли равишда ва ҳар томонлама такомиллаштириш, демакки, коммунизм сари янада олға силжиш программаси бўлиши керак. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко партия Марказий Комитетининг февраль (1984 йил) Пленумида «Марказий Комитет бу ҳужжатни тайёрлашга жуда катта аҳамият бермоқда», деди.

В. АБДУЛЛАЕВ,
В. И. Ленин номидаги ТошДУ доценти.

ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ МУҲИМ СОҲАСИ

Янгича маросимлар ва урф-одатларни кенг пропаганда қилиш ҳамда меҳнаткашлар ҳаётига сингдириш идеологик ишнинг муҳим соҳаси ҳисобланади. КПСС XXVI съезди, партия Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорлари асосида областимизда совет маросимлари, замонамизга мос урф-одатларни кенг тарғиб қилиш, ҳаётга жорий этиш соҳасида муайян ишлар амалга оширилмоқда. Айни вақтда бу ишда ҳали қатор муаммолар, ҳал қилинмаган масалалар бор.

Ҳозир областимиз қатор районларида бўлиб ўтаётган илмий-амалий конференцияларда идеологик ишнинг ана шу муҳим соҳасини янада такомиллаштириш масалалари атрофлича муҳокама этилмоқда. Ўтган куни Бекобод районида «Янги маросимлар ва урф-одатлар идеологик ишнинг муҳим соҳаси» мавзусида ўтказилган илмий-амалий конференцияда ҳам шу ҳақда гап борди. Бу конференция Тошкент область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими, янгича маросимлар ва урф-одатларни пропаганда қилиш ҳамда меҳнаткашлар турмушига сингдириш бўйича область кенгаши, Бекобод район партия комитети томонидан ташкил этилди.

Конференция қатнашчилари Бекобод район партия комитетининг биринчи секретари Э. Ҳатамов, Тошкент область партия комитетининг лектори М. Н. Жавҳаров, Тошкент Давлат педагогика институтининг доценти З. Ғофуровларнинг шу мавзуга оид докладларини тингладилар.

Конференцияда сўзга чиққан «Далварзин» совхози партия комитетининг секретари А. Ҳожимирзаев, «Коммунизм» колхозининг раиси Н. Абдураҳимов, Бекобод қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси Р. Бердибеков, «Коммунист» район газетасининг редактори Р. Багиров, «Победа» колхози раисининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосари П. Рисбоев, Ленин номли колхоз касаба союз ташкилотининг раиси М. Жўраев, район маданият бўлимининг мудири Т. Субонов янгича маросимлар ва урф-одатларни пропаганда қилиш ҳамда меҳнаткашлар турмушига сингдириш соҳасидаги иш тажрибалари ҳақида гапириб бердилар.

Конференцияда бу муҳим идеологик ишни янада такомиллаштиришга қаратилган тавсиялар қабул қилинди.

Касблар кўриги

Тошкент шаҳар комсомол ташкилоти халқ маорифи ва ҳунар-техника таълими органлари билан ҳамкорликда юқори синф ўқувчиларининг слесарлик, токарлик, автослесарлик, пардозловчилик касбларини қандай ўрганишаётганлигини кўрикдан ўтказди.

Ташкил қилинган кўрик-конкурсда шаҳар мактабларида таълим олаётган йигит-қизлардан 150 киши иштирок этди. Улар ўқиш билан бирга маълум касбларни ҳам муваффақиятли эгаллаётганликларини намойиш этдилар. Конкурс ғолиблари эсдалик совғалари билан тақдирландилар.

Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси тобора кенгайиб бормоқда. 8-қурилиш трести 4-қурилиш бошқармасининг бунёдкорлари корхонанинг янги ишлаб чиқариш қувватларини жадаллик билан тиклашаяпти.

Суратда: бошқарма илғорларидан А. Глотин, В. Руссу, И. Федорошин, Х. Алимбековлар.

А. Тўраев фотоси.

ЖОНБОЗЛИК КЎРСАТИБ

САИДҚУЛ Хаитов бошлиқ маккажўхорикорлик бригадаси коллективи Бўка районидаги «Ленинизм» колхозида илғорлардан ҳисобланади. Ўтган йили бригада аъзолари 135 гектар ерга дон учун маккажўхори экиб, унинг ҳар гектаридан пландаги 60 центнер ўрнига 90 центнердан макка дони олишган эди. Мазкур йилда бригада миришкорлари гектарлар ҳосилдорлигини 100 центнерданга етказишмоқчи. Шунингдек, макка билан бирга озуқа лавлагисини аралаш экиб, бу экин туридан ҳам 1000 тонна ҳосил олишни режалашган.

Албатта, кузги-қишки тадбирларнинг ўз вақтида, сифатли ўтказилганлиги мўл ҳосил етиштириш учун тайёрланган дастлабки замин бўлди. Барча майдонлар чуқур шудгорланиб, ҳар гектар ҳисобига 8—10 тоннадан маҳаллий ўғит солинди. Ариқ-зовурлар тозаланди. Бригадага бириктилган трактор ва механизмлар тўла созланиб, экишга шайлаб қўйилди. Бу ишларда механизаторлардан Миржамол Нишонов ва Холиқул Исроиловлар алоҳида жонбозлик кўрсатишди. Улар экин-тикин ишлари бошланишидан олдин трактор, агрегатларни яна бир бор синчиклаб кўздан кечиришди. Ҳозир бригаданинг ҳамма майдонлари уруғ сепишга тайёрлаб қўйилган. Ер етилиши билан техника воситалари старт олади.

Э. ЙЎЛДОШЕВ.

ЧИРЧИҚ ШАҲРИДА

Ҳимматингизга балли!

Ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажариш, республика юбилейини муносиб кутиб олиш юзасидан бошланган мусобақа чирчиқлик ёшлар ўртасида кенг қулоч ёймоқда. Трансформатор заводининг С. Ҳайбуллаева бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари ускуналарнинг бекор туриб қолишини қисқартириш, янги техника ва технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш йўли билан бу йил меҳнат унумдорлигини планга нисбатан 2,5 процент оширишга интилмоқдалар. Бунинг эвазига қўшимча 1800 сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Бу ҳаракат ҳозир корхона бўйлаб кенг қулоч ёймоқда. Ишчилар йил давомида мавжуд имкониятларни тўла ишга солиб, пландан ташқари 147 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаш юзасидан зарур чораларни кўрмоқдалар.

«Ғунча» тикувчилик фабрикасининг Н. Ганина бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари эса «Болалар кийим-боши сифатига комсомол кафолоти» деган шиор остида кураш бошладилар. Ҳозирги кунда бу коллектив тайёрланаётган барча маҳсулотларни биринчи кўрсатишдаёқ тақдим этяпти.

Корхона ёшлари яна бир ташаббусни бошлаб бердилар. В. Карпачова, Ш. Жўлдосбекова каби ёш тикувчилар СССР Олий Советига сайловлар арафасида квартал планини бажаришган эди. Энди улар СССР Конституцияси кунигача йиллик топшириқни бажаришмоқчи.

Қўшма мажлис

Чирчиқ шаҳридаги 12-махсус ҳунар-техника билим юртида шаҳар комсомол комитети ҳамда балоғатга етмаганлар билан ишлаш бўйича тузилган шаҳар комиссияси, социалистик қонунчилик ва ёшлар тарбияси билан шуғулланувчи доимий депутатлик комиссиясининг қўшма мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда ўсиб келаётган ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш бўйича амалга оширилаётган тадбирлар атрофлича муҳокама қилинди. Сўзга чиққан шаҳар прокурори А. Ваҳобов, 12-махсус ҳунар-техника билим юрти директори М. Латипов, шаҳар ички ишлар бўлими бошлиғининг ўринбосари Т. Соатов ва бошқалар ёшлар тарбиясини янада яхшилашга ёрдам берувчи кўпгина қимматли таклифларни ўртага ташладилар.

Мажлис тавсияси билан комиссия аъзолари бундан буён мактаб ва ҳунар-техника билим юртлари педагогика Советларида иштирок этадиган бўлдилар.

Эртага—уй-жой-коммунал хўжалиги ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари куни

ХИЗМАТИМИЗ ҚАМРОВИ КЕНГ

ОБЛАСТИМИЗ шаҳар ва қишлоқлари йил сайин кўркамлашиб, чирой очмоқда. Замонавий услубда қад ростлаётган шинам турар-жойлар, маданий-маиший хизмат кўрсатиш объектлари, жамоатчилик бинолари, жадал суръатларда барпо этилаётган сўлим хиёбонлар, истироҳат боғлари уларнинг ҳуснига ҳусн қўшмоқда. Бу каби бунёдкорлик ишларининг амалга оширилишида уй-жой-коммунал хўжалиги ходимларининг ҳам муносиб ҳиссалари бор. Байрам арафасида махсус мухбиримиз область уй-жой-коммунал хўжалиги бошқармасида бўлди. Мутасадди раҳбарлар мухбиримизнинг саволларига қуйидагича жавоб қайтаришди.

— **Уй-жой-коммунал хўжалиги ходимларининг ютуқлари ҳақида гапириб берсангиз.**

— Ҳар йили ўз байрамимизни муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олиш биз учун анъанага айланиб қолган. Жумладан, ўтган йили эришган натижаларимиз ҳам чакки бўлмади. Зиммамизга олган мажбуриятларимизни ортиғи билан бажариб, барча кўрсаткичлар бўйича аҳолига 278 минг сўмлик қўшимча хизмат кўрсатдик. Айниқса, «Облводоканал», «Облкоммунтеплоэнерго» корхоналари, ремонт-қурилиш тресги, кўкаламзорлаштириш бўлими коллективларининг ишлари самарали бўлди. Қисқа вақт ичида 14,3 километр узунликдаги водопровод шохобчаси, 6 километрлик канализация коллектори, 15 километрлик иссиқлик узатувчи тармоқ фойдаланишга топширилди. Ичимлик сув етказиб берувчи қурилмаларнинг суткалик қуввати 5 минг кубометрга оширилди, шу билан бир қаторда суткасига 70 минг кубометр чиқинди сувни тозалайдиган иншоот ишга туширилди.

Шаҳар ва қишлоқ хонадонларини газ билан таъминлаш, кўчаларни асфальтлаш ҳамда ёритиш воситаларини ремонт қилишга ҳам жиддий эътибор бердик. 36 километр узунликдаги кўчада ёритиш линиялари реконструкция қилиниб, капитал ремонтдан чиқарилди. Турли жойлардаги 7450 хонадон «зангори олов» хизматидан фойдаланиш имкониятига эга бўлди. Улардан 5236 нафарини қишлоқ хонадони ташкил этади. Шу ўринда 110,5 километрлик магистрал газлаштириш шохобчаларидан 34,5 километри колхоз-совхозлар маблағи ҳисобига барпо этилганлигини алоҳида таъкидлаш лозим.

— **Дарвоқе, шаҳар ва районлар партия, совет органларининг мазкур соҳа бўйича кўрсатаётган оталиқ ёрдамлари ҳақида нима дейиш мумкин?**

— Улар бизга турар-жойлардан фойдаланиш, капитал ремонт ишларини сифатли бажариш, уй-жойларни бошқариш органлари структурасини такомиллаштириш бўйича катта ёрдам бермоқдалар. Умуман ўтган йили маҳаллий советлар бюджети ҳисобидан шаҳар ва қишлоқларда санитария ҳолатларини яхшилаш учун 5 миллион сўмдан ортиқроқ маблағ сарфланди. Натижада 85 минг квадрат метр саҳнли квартирани капитал ремонтдан чиқардик, жорий ремонт қилиш планини эса 106 процентга адо этдик. Мавжуд техникадан рационал фойдаланиш, қурилиш материалларини тежамкорлик билан сарфлаш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашда Ангрен, Чирчиқ, Янгийўл шаҳарлари, Бекобод, Ўрта Чирчиқ районлари уй-жой хўжалиги ходимлари алоҳида ўрнак кўрсатишди.

Корхона ва ташкилотларга қарашли уй-жойлар фондини, техник ҳолатини яхшилаш юзасидан бажарилган ишлар ҳам салмоқли бўлди. Салкам 223 минг квадрат метр турар-жой маҳаллий Советлар балансига қабул қилинди. Жамоат ташкилотлари, маҳалла ва уй комитетларининг ёрдамида областимиз шаҳар ва қишлоқларида «Намунали ва юксак маданиятга эришган уй» номини олиш учун ўзаро мусобақа йўлга қўйилди. Бугунга келиб 500 та уйга ана шундай шарафли ном берилган. Яна 250 та уй шу номга эга бўлиш учун курашмоқда.

Қиш фасли биз учун катта синов бўлди. Маҳаллий Советларга қарашли турар-жойларни иссиқлик энергияси билан таъминлаш марказлаштирилганлиги туфайли аёзли кунларда ҳам хонадонларда нормал ҳарорат сақлаб турилди. «Облкоммунтеплоэнерго» ва «Облгаз» корхоналари ходимлари меҳнаткашлар талабларини қондириш йўлида кучғайратларини аямадилар. Об-ҳаво совуб кетиши натижасида рўй берган камчиликларни ўз вақтида бартараф этишди.

— **Уй-жой-коммунал хўжалиги ходимлари кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ишига қандай ҳисса қўшаётирлар?**

— Яшил бойликни кўпайтириш ҳар биримизнинг шарафли бурчимиз. Шу мақсадда ўтган йили областимизда 32 та парк ва хиёбон, умумий майдони 72 минг квадрат метрли гулхона барпо этилди. 700 минг тупдан зиёд манзарали ҳамда мевали дарахт кўчатлари ўтказилди. Ангрен, Чирчиқ шаҳарларида гуллар етиштирадиган теплицалар ишга туширилди. Бундан ташқари областимизда 1 миллион 300 минг квадрат метр йўл, 225 та кўприк, бекатларда 300 автопавильон, жойларда болаларга мўлжалланган 350 та майдонча қурилди. Бу борада намунали фаолият кўрсатганлиги учун Олмалиқ, Ангрен шаҳарларига республика Компартияси Марказий Комитети, Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг, Ўрта Чирчиқ, Бекобод, Калинин районларига область партия комитети, область ижроия комитети ва область касаба союзлари комитетининг кўчма Қизил байроқлари топширилди. «Ангрен» ва «Чирчиқ» меҳмонхоналари коллективлари ҳам бир неча бор ана шундай мукофотларга сазовор бўлдилар.

Ходимларимиз жойларда таълим-тарбия, физкультура ва оммавий спорт ишларини ривожлантириш юзасидан, айниқса, катта ташкилотчилик ишларини олиб боришмоқда. Ҳозир 65 та турар-жой микрорайонида, 28 та болалар ва ўсмирлар клубида ташкил қилинган тўгаракларда 10 мингдан ортиқ, экскурсия ва туристик станцияларида 12 минг, турли спорт секцияларида 27 минг нафар ёшлар шуғулланмоқда.

— **Уй-жой-коммунал хўжалиги ходимларининг бу йилги режалари қандай?**

— Юқорида таъкидлаганимиздек, хизматимизнинг қамров доираси кенг. Шунга кўра асосий эътиборни уй-жой фондларидан тўғри фойдаланишга, водопровод-канализация хўжалигини янада кенгайтиришга, ободонлаштириш, санитария ҳолатларини назорат қилишга, пудрат бўйича қурилиш ва ремонт ишларини олиб боришни ривожлантиришга қаратамиз. Аҳолига коммунал-маиший хизмат кўрсатиш ҳажмининг 1983 йилдагига нисбатан 17 процент ўсишини таъминлаймиз. Бу вазифаларни муваффақиятли бажаришда КПСС XXVI съезди ва партия Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари биз учун дастуруламал бўлади.

Суҳбатни А. ҲАЙДАРОВ ёзиб олди.

РЕЖАЛАРИМИЗ КАТТА

КЕЙИНГИ йилларда областимизда маиший хизмат кўрсатишга катта эътибор берилмоқда. Бу тармоқдаги корхоналар сони кўпайтирилиб, ишчи-хизматчиларнинг меҳнат шароитларини яхшилаш юзасидан муҳим тадбирлар кўрилмоқда. Ишлаб чиқаришнинг механизация даражаси йилдан-йилга такомиллашиши натижасида қўл кучи ёрдамида бажариладиган оғир юмушлар енгиллашмоқда. Маиший хизмат кўрсатиш ходимлари бундай ғамхўрликка амалий иш билан жавоб бериб, хизмат ҳажми ва маданиятини муттасил яхшилаб боришяпти.

Ходимларимиз ўзларининг касб байрамларини муносиб нишонлаш учун бирмунча қувончли ютуқларга эришдилар. Ўтган йили хизмат соҳасини ривожлантиришда сезиларли силжиш бўлди. Аҳолига жами 39 миллион 266,4 минг сўмлик, шу жумладан, қишлоқ меҳнаткашларига 20 миллион 725,4 минг сўмлик маиший хизмат кўрсатилди. Жон бошига кўрсатилган хизмат ҳақи ҳам анча ортиб, 1982 йилдаги 18 сўм 51 тийиндан 19 сўм 79 тийинга етди. Қишлоқ жойларида эса бу кўрсаткич 19 сўм 31 тийинни ташкил этди, ваҳоланки, бир йил муқаддам 17 сўм 42 тийинни ташкил этган эди.

План-топшириқларнинг ортиғи билан адо этилишида шаҳар ва қишлоқларда маиший хизмат кўрсатиш корхоналарининг моддий техника базасини мустаҳкамлаш, кўрсатилаётган хизмат турини янада кенгайтириш, тажриба ва прогрессив технологияни, илғор иш усулларини қўллаш ва янги объектлар қурилиши катта роль ўйнади. Ишлаб чиқариш бўлинмаларимизда 440 та янги асбоб-ускуналар ва 520 та кичик механизация воситалари жорий қилинди. Натижада хизмат тури 20 тага кўпайди. Жумладан буюртмаларни телефон орқали қабул қилиш ва хонадонларга етказиб бериш йўлга қўйилди.

Маиший хизмат турларини ривожлантиришда маҳаллий советлар, колхоз-совхозлар ва саноат корхоналари коллективлари фаол ёрдам кўрсатишяпти. Ўтган йили шу йўл билан Тошкент районидаги Охунбобоев номли, Ильич номли, Пискент районидаги Калинин номли колхозларда маиший хизмат кўрсатиш шохобчалари ва комплекс қабул пунктлари қуриб, фойдаланишга топширилди. Чирчиқдаги трансформатор ва Олмалиқдаги рўзғор химияси заводлари томонидан маиший хизмат кўрсатиш уйлари учун зарур бинолар ажратилди. Шунингдек, давлат капитал маблағлари ҳисобига Олмалиқ шаҳрида, Келесда ва Туябўғиз посёлкасида янги объектлар қуриб биткazилди.

Корхоналаримизда ишчи-хизматчиларга қулай меҳнат шароитлари яратиб бериш, уларни рағбатлантириш ва меҳнат муҳофазасини яхшилаш юзасидан ҳам муҳим чоралар кўрилмоқда. Айниқса, хотин-қиз ходимларимизга алоҳида ғамхўрлик қилинмоқда. Улардан 11 нафари ҳукумат мукофотларига сазовор бўлишган, 850 хотин-қиз коммунистик меҳнат зарбдори, 435 нафари эса «Энг яхши мутахассис» нишондоридир. Бугун паркентлик чевар С. Тўрабоева, ангренлик сартарош Э. Кених, «Облбитхимчистка» бирлашмаси кир ювувчиси И. Ҳусанова каби ўнлаб илғорларимизнинг номини фахр билан тилга олсак арзийди.

Ишчи-хизматчиларимизнинг бу йилги режалари ҳам катта. Хизмат кўрсатишнинг ўсиш суръати ўтган йилгига нисбатан 16,2 процентни ташкил этади. Бунинг учун бизда барча имкониятлар мавжуд. Янги йил бошида тўртта ихтисослашган бирлашма тузилди. Район ва шаҳар комбинатлари саноат бошқармаларига айлантирилди. Айни кунларда биз бу бўлинмалар ишини яхшилашга қаратилган чораларни амалга оширяпмиз.

Ходимларимиз аҳолига намунали хизмат кўрсатиш жараёнида меҳнат унумдорлигини планга нисбатан 1 процент ошириш ҳамда хизмат таннархини 0,5 процент камайтириш юзасидан олган мажбуриятларини ҳам шараф билан бажармоқдалар. Улар хизмат маданияти ва сифатини ошириш йўлида бундан буён ҳам фидокорона меҳнат қилаверадилар.

А. САИДОВ,
область маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси бошлиғи.

● Калинин районн марказида жойлашган аҳолига маиший хизмат кўрсатиш уйида беш йиллик зарбдорлари кўплаб топилади. Район советининг депутати, тикувчи Холида Ҳожизодаева ва КПСС аъзоси, катта мастер Зулфия Мавлоновалар ана шундай илғорлардан. Улар ўз зиммаларидаги план-топшириқларни ҳамиша ортиғи билан адо этиб, ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар.

Суратларда: тикувчи Ҳ. Ҳожизодаева (ўнгда) ва катта мастер З. Мавлоноваларни иш устида кўриб турибсиз.

М. Даминов фотолари.

ИЛҒОР УСУЛГА — КЕНГ ЙЎЛ!

ТАЖРИБА ВА АМАЛИЁТ

ЯНА ТОШКЕНТ ТЕХНОЛОГИЯСИ ҲАҚИДА

Тошкент технологияси ҳар қандай шароитда ҳам пахтадан мўл ва эртаги ҳосил етиштириш, индустриал усулни қўлланиб, уни тез суръатлар билан қисқа муддатда териб олиш, план ва мажбуриятни барвақт бажариш, тармоқда меҳнат унумдорлигини ошириш ҳамда маҳсулотнинг таннархини арзонлаштириш имконини беради. Об-ҳаво шароити пахтачилик учун жуда ноқулай бўлган ўтган йилги мураккаб вазиятда бу яна бир марта исботланди. Тошкентлик пахтакорлар илғор технологияни ижодий қўлланиб ва янада такомиллаштириб, мўл ҳамда эртаги ҳосил етиштирдилар. Индустриал усулни кенг жорий этиб, ҳосил йиғим-терими суръатини тезлаштирдилар. Пахтани териш ва тайёрлашда яхши кўрсаткичга эришдилар. Халқ хўжалик плани республикада биринчилар қатори бажарилди. Давлатга пландан ташқари кўп миқдорда «оқ олтин» сотилди.

НАМУНА КУЧИ

ПОЙТАХТ Тошкент областининг пахтакорлари тармоқни интенсив ривожлантириш йўлига дадил ўтиб олганларига анча бўлди. Улар пахта етиштиришнинг прогрессив технологиясини ижод этиб ва илғор тажриба мактаби яратиб, мамлакатга кўпроқ «оқ олтин» етказиб бериш учун курашнинг байроқдорлари, пахтачиликнинг новаторлари сифатида танилдилар. Республикада Тошкент технологияси тобора кенг жорий этилмоқда. Бу илғор усул пахтачиликни ривожлантириш, «оқ олтин» етиштиришни кўпайтириш истиқболида мустаҳкам ўрин эгаллаши шубҳасиз.

Пахтачилик тарихида об-ҳаво шароити ҳеч қачон ўтган йилгидек ноқулай бўлмаган эди. Ана шу мураккаб вазиятда Тошкент технологиясининг афзаллиги зўр куч билан намоён бўлди. Область пахтакорлари бу илғор усулни ижодий қўлланиб, юз берган қийинчиликларни муваффақиятли бартараф этдилар. Барча майдонда мўл ва эртаги ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар. Индустриал усулни кенг жорий этиш асосида уни жадал суръатлар билан йиғиб-териб олдилар. **Халқ хўжалик плани муддатидан олдин — 13 ноябрда бажарилди. Давлатга пландаги 423,6 минг тонна ўрнига 444 минг 619 тонна «оқ олтин» топширилди. Ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 33,1 центнердан ҳосил олинди. Бу республикадаги ўртача кўрсаткичдан 1,7 центнер ортиқ.**

Область деҳқонлари илғор технологияни қўлланиб, фақат ўтган йили эмас, балки қатор йиллардан буён пахтадан мўл ҳосил олиб келмоқдалар. Давлатга қўшимча равишда кўп миқдорда «оқ олтин» сотишга эришяптилар. **Ўн биринчи беш йилликнинг ўтган уч йилида сурункасига катта муваффақиятга эришилди. Ана шу давр учун белгиланган план ошириб адо этилди. Давлатга 1 миллион 403 минг 631 тонна пахта сотилди. Бу — уч йиллик топшириққа нисбатан 125 минг 31 тонна кўп.**

Область ўтган йили ҳам Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққанлиги учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан ўн иккинчи марта мукофотланди. Бунда областнинг барча меҳнаткашлари қатори, пахтакорларнинг ҳам салмоқли ҳиссаси бор.

Пойтахт области пахтакорлари партия XXVI съезди қарорларини амалга ошириш, СССРнинг Озиқ-овқат программасини тезроқ рўёбга чиқариш, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ К. У. Черненко КПСС Марказий Комитети 1984 йил февраль Пленумида сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосаларда ўртага қўйган вазифалар асосида тармоқни интенсив ривожлантириб, пахта етиштириш юзасидан белгиланган беш йиллик маррани муддатидан олдин эгаллаш учун республикамиз меҳнаткашлари олиб бораётган курашдаги актив иштирокининг ишончли далили, улар кўрсатаётган яхши намуна бу!

ТАЛАБЧАНЛИК, ИНТИЗОМ, УЮШҚОҚЛИК

Тошкент технологияси область партия ташкилоти, совет ва хўжалик органлари пахтачиликни интенсив ривожлантириш мақсадида тармоққа комплекс механизацияни, фан-техника ютуқларини жорий этиш юзасидан узоқ давр мобайнида собитқадамлик билан олиб борган ташкилотчилик фаолиятининг, пахтакорларнинг ижодий изланиши, сарфлаган меҳнати ва куч-ғайратининг самараси сифатида юзага келган илғор, индустриал усулдир. У агротехника тадбирларини ўз вақтида сифатли қилиб амалга оширишга, бу соҳадаги талабчанлик, қаттиқ интизом, уюшқоқликка асосланган. **Тошкент технологияси кузда ерни шудгорлашдан бошланиб, етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олиш билан тугалланади. Ана шу давр мобайнида ҳаммадан Тошкент технологиясининг агротехника тадбирларини ўз вақтида сифатли қилиб амалга оширишдан иборат асосий шартини сўзсиз бажариш, унинг тартиб ва қоидаларига, интизомига қатъий амал қилиш, юксак даражада уюшқоқлик кўрсатиш талаб қилинади.**

Пахта асосан машиналар билан қисқа муддатда териб олингани учун экин майдонлари ҳосилдан эрта бўшайди ва октябрь-ноябрь ойларида икки ярусли плуглар билан 40—45 сантиметр чуқурликда шудгор қилинади. Ҳосил йиғим-теримини тугаллаш муддати бироз кейинга сурилган ўтган йили ҳам пахта майдонларини шудгорлаш асосан ноябрь ойида тугалланди. Бунинг фойдаси катта. **Ҳосилдан бўшаган ер кузда қанча эрта шудгорланса, шунча яхши дам олиб, кучини кўпроқ тиклайди. Ўсимлик қолдиқлари, бегона ўтларнинг илдизи, солинган маҳаллий ўғит тўла чириб, тупроқда кўпроқ гумус ҳосил бўлади. Унинг унумдорлиги ошади. Тупроқда ҳаво алмашинуви, унинг сув ўтказиш қобилияти кучаяди. Етарли миқдорда нам тўпланади. Структураси яхшиланади. Бинобарин, ҳосилдорлик кўтарилади.**

Область хўжаликларида кузда ер шудгорланганидан кейин жорий текисланади. Қиш фаслида суғориш тармоқлари тозаланиб, тартибга келтирилади. Техника ремонт қилиниб, кўклам экишига тахт қилиб қўйилади. Бундан мақсад — баҳорда бу ишларни бажараман деб овора бўлмасликдан иборат. Эрта баҳорда пахта майдонлари бороналаниб, тупроқдаги нам бостирилади. Бутун куч ва эътибор чигитни қулай агротехника муддатида экиб олишга қаратилади. Булар ҳам Тошкент технологиясининг талаблари жумласига киради.

СУРЪАТ, МУДДАТ, ВАҚТ

Одатда колхоз ва совхозларда чигит экиш март ойининг охирида бошланиб, узоғи билан бир ҳафтада сифатли қилиб тугалланади. Экилган уруғни ҳамма жойда тупроқнинг табиий намига тезроқ ва тўла ундириб олиш чоралари кўрилади.

Ғўза кун санайдиган экин бўлиб, унинг ривожланиши чигит униб чиққан кундан бошланади. Область пахтакорлари худди мана шуни ҳисобга олиб, чигит экишни эрта бошлайдилар ва у униб чиқмасдан тупроқнинг остида қанча вақт ўтишига бефарқ қарамайдилар. Чигитни экиш ва ундириб олиш муддатини қисқартириб, вақтдан ютишга ҳаракат қиладилар. Чунки **Тошкент технологиясини қўлланишдан мақсад — агротехника тадбирларини тиғизлаштириб амалга ошириб ва ғўза вегетациясининг биологик даврлари муддатини қисқартириб, вақтдан ютишдан иборат.**

Ўтган йили чигит экиш 28 мартда бошланиб, 4 апрелда тугалланди. Пахта майдонининг асосий қисмида уруғ тупроқнинг табиий намига униб чиққани ҳолда, бир қисмида сув ёрдамида ундириб олинди. Лекин бу орада бой берилган вақтнинг ўрни экинни интенсив парвариш қилиш йўли билан қопланди. Ғўза қаторлари шаклланиши билан бир йўла минерал ва маҳаллий ўғит солган ҳолда культивация қилинди. Ўғит тупроқдан энди бош кўтарган мурғак ғўза ниҳолларининг озуқа моддаларига бўлган талабини қондирган бўлса, культивация тупроқни юмшатиб, ғўзанинг илдизи яхшироқ ривожланиши учун қулай шароит яратди. Негаки, ғўза илдизи яхши ривожлансагина баравж бўлиб ўсади.

Ғўза парваришининг тўла бир циклини амалга ошириш учун 10—12 кун вақт сарфланди. Агар олдинги йиллари июль-август ойларида экин ҳар 20—25 кунда бир марта суғорилган бўлса, бултур бу даврда қаттиқ иссиқ бўлгани сабабли 10—12 кунда бир марта қондириб суғорилди. Шу тариқа ғўзанинг ривожи тезлашди. Барча майдонда мўл ҳосил тўпланди ва у эрта етилди.

Ҳозирги вақтда экилаётган ўрта пишар ғўза навларининг вегетация даври 145—150 кунга чўзилади. Тошкент технологияси ана шу муддатни қисқартириб, 130—135 кунга келтиришни тақозо этади. Тошкентлик пахтакорлар бунга эришиб келмоқдалар. Бултур чигит 12 апрелда униб чиқа бошлади. Ғўза 20 апрелда чинбарг чиқарди. 15 майда шоналай ва 15 июнда гуллай, август ойининг ўртасида кўсаклар очила бошлади. Шундай қилиб, ҳосил чигит ерга тушгандан кейин орадан 135 кун ўтгач етилди.

МАШИНА, УНУМДОРЛИК, ТАННАРХ

Ўтган йили август ойининг охирида ҳар туп ғўзада икки-учтадан кўсак очилди. Буни ҳисобга олиб, барча колхоз ва совхозларда 1 сентябрь куни дефолиация бошланди. Машина теримининг муваффақиятини таъминловчи бу муҳим агротехника тадбири 15 сентябрда сифатли қилиб тугалланди. Пахта майдонининг қарийб ярмида дефолиация ерда ишлатиладиган «ОВХ—14» маркали аппаратлар ёрдамида ўтказилди. Бу билан ҳам атроф-муҳит ифлосланишдан, пахтазорлар яқинидаги аҳоли пунктлари, чорва моллар, бошқа экинлар, боғ ва токзорлар зарарланишдан сақланди. Ҳам дефолиацияни самолётлар ёрдамида ўтказишга нисбатан кам маблағ сарфланди. Чунки, **бир гектар ерда самолёт билан дефолиация ўтказиш учун, дефолиантнинг қиммати билан қўшиб ҳисобланганда, 28 сўмдан ортиқ, ерда ишлатиладиган аппарат билан ўтказиш учун беш сўм харажат қилинди. Демак, шунинг ўзидан область бўйича бир ярим миллион сўмга яқин маблағ тежаб қолинди. Бу маҳсулотнинг таннархини арзонлаштиришга ижобий таъсир кўрсатди.**

Ғўзанинг барги бир текис тўкилиб, кўсакларнинг очилиши тезлашди. Терим машиналари учун кенг иш фронти вужудга келди. 18 сентябрга келиб кўсакларнинг 65—70 проценти очилди. Шу куни машиналар қисман ишга туширилди. 20 сентябрда эса областда машина терими оммавий равишда бошлаб юборилди. Колхоз ва совхозларда 2850 терим агрегати ишлатилди. Бу пахтани териш ҳамда тайёрлаш суръатини кун сайин кучайтира бориб, кунлик ўсишда юқори кўрсаткичга эришиш, тўққиз кун давомида йиллик планнинг 3 — 3,5 проценти миқдорида ва бундан ҳам ошириб пахта тайёрлаш имконини берди. Шу туфайли ҳосил йиғим-терими бошланган даврда Тошкент области республика областлари ўртасида охирги ўринда бўлса, сўнг олдинги ўринлардан бирига чиқиб олди.

Машина терими ҳосил йиғим-терimining суръатини жадаллаштириш, план ва мажбуриятни барвақт бажариш имконини беришини Бўка районидаги Фрунзе номли колхоз мисолида кўриш мумкин. Колхоз пахтакорлари Тошкент технологиясини муваффақиятли қўлланиб, ўтган йилги мураккаб шароитда ҳам барча майдонда энг мўл ва эртаги ҳосил етиштирдилар. **16 сентябрь куни областда биринчи бўлиб машина терими шу колхозда бошланди. Мавжуд терим агрегатлари икки сменада юқори унум билан ишлатилди. Терим айни авж олган паллада кунига йиллик планнинг 7-8 процентига етказиб пахта терилди ва тайёрланди. Натижада колхоз планни республикада биринчи бўлиб 6 октябрда адо этди.**

Шу нарса характерлики, область пахтакорлари индустриал технологияни қўллаш натижасида ўтган йилги қийин шароитда ҳам **310 минг 789 тонна пахтани, яъни барча ҳосилнинг 69,9 процентини машиналар билан териб олдилар. Ҳар бир терим агрегатининг мавсумдаги ўртача иш унуми 109 тоннага тўғри келди. Бу миқдордаги пахтани териш учун механик-ҳайдовчи ўттиз кун вақт сарфлади. Уни қўл билан териш учун ҳар куни олтмиш килограммдан пахта терадиган теримчи 1817 кун вақт сарфлаши талаб қилинарди. Бошқача қилиб айтганда, ҳар бир машина ҳар куни олтмиш теримчининг, жами машиналар эса бир юз етмиш бир минг кишининг ишини бажарди.**

Машина теримининг иқтисодий фойдасига келганда, бир тонна пахтани терганлиги учун механик-ҳайдовчиларга ўртача олти сўмдан ҳақ тўланди. Бунга бир йиллик материал сарфи, амортизация ажратмаси, жорий ремонт ва ёнилғи-мойлаш материалларига қилинган харажатни қўшиб ҳисоблаганда, **машина билан бир тонна пахтани териш учун ўрта ҳисобда йигирма сўм, машинада жами пахтани териш учун эса олти миллион икки юз минг сўмдан сал ортиқ маблағ сарфланди. Агар у қўл билан терилганида теримчиларга бир тоннаси учун ўрта ҳисобда 125 сўмдан — ҳаммаси бўлиб ўттиз тўққиз миллион сўмга яқин ҳақ тўланарди. Бунинг тафовутини етиштирилган барча ҳосилга тақсимласак, унинг ҳар бир центнерига етти сўмдан кўпроққа тўғри келади. Область колхоз ва совхозларида бир центнер пахтанинг таннархи ўрта ҳисобда қирқ беш сўмни ташкил этди. Бундан кўриниб турибдики, машина терими маҳсулотнинг таннархини ўн уч процентдан ортиқ камайтиришни таъминлади.**

Ўтган йили Коммунистик райони ҳосил йиғим-теримида индустриал технологияни кенг қўлланиб, етиштирилган барча ҳосилнинг 93,6 процентини машиналар билан териб олди. Ҳар бир терим агрегати билан 119,4 тонна пахта терилди. Шу туфайли пахтачиликда меҳнат унумдорлигини энг кўп оширишга ва маҳсулот таннархини камайтиришга эришилди.

Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхозда бир тонна пахтани машина билан териш учун областда энг кам — ўн етти сўм сарфланди. Бунинг боиси шундаки, бу хўжаликда пахта териш машиналари, тракторлар, автомашиналар энг «узоқ умр» кўради. Улардан 20-25 йил фойдаланилади. Бунга уларни яхши сақлаш, вақтида ремонт қилиш, тўғри ишлатиш орқали эришилади. Шу туфайли ўтган йили бошқа колхоз ва совхозларда машина билан бир тонна пахтани териш учун йиллик амортизация ажратмаси беш-олти сўмга тўғри келгани ҳолда, бу хўжаликда икки сўмни ташкил этди. Шундай қилиб, **бу ерда 2915 тонна пахтани машина билан териш учун областда шунча пахтани теришга қилинган харажат ўртача даражасига нисбатан қарийб тўққиз минг сўм кам сарфланди. Машина терими туфайли ҳар бир центнер пахтанинг таннархи йигирма етти процентдан кўпроқ арзонлашди. Пахтачиликдан қарийб бир миллион сўм соф фойда олинди.**

Демак, Тошкент технологияси пахтачиликда меҳнат унумдорлигини кескин ошириш ва маҳсулотнинг таннархини сезиларли даражада арзонлаштириш, кўп куч ва маблағни тежаб қолишни таъминлайди.

БЕШ ЙИЛЛИК — ТЎРТ ЙИЛДА

Тошкент технологияси қаерда ижодий қўлланилаётган ва тобора такомиллаштирилаётган, унинг самарасини оширишга қаратилган ташкилотчилик ҳамда тарбиявий ишлар кучайтирилаётган, кўпроқ ташаббускорлик, уюшқоқлик кўрсатилаётган бўлса, ўша ерда тармоқни интенсивлашда, «оқ олтин» етиштиришни кўпайтиришда яхшироқ натижага эришиляпти. Бекобод, Оққўрғон, Пискент, Чиноз ва бошқа районларнинг деҳқонлари Тошкент технологиясини муваффақиятли қўлланиб, ўн биринчи беш йилликнинг уч йилида ҳам пахтадан мўл ва эртаги ҳосил етиштирдилар. Улар уч йиллик топшириқни анча ошириб адо этиб, область пахтакорлари эришган ютуққа салмоқли ҳисса қўшдилар. Масалан, **бекободликлар ва оққўрғонликлар уч йилда давлатга пландан ташқари қарийб 18 минг тоннадан пахта сотишди.**

Коммунистик районидаги **«Политотдел» колхозида** бултур гектаридан 44,8 центнердан ҳосил олинди. **Барча ҳосилнинг 95 проценти «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Машина терими салкам бир миллион сўм маблағни тежашни, ишлаб чиқаришдан кўп миқдорда соф фойда олишни таъминлади.** Бекобод районидаги Ленин номли, Оққўрғон районидаги «Ленинизм», Охунбобоев номли, Пискент районидаги Свердлов номли, Ғалаба районидаги «Победа», «Ленинград», Чиноз районидаги «Қизил Октябрь». Янгийўл районидаги «Коммунизм» ва бошқа хўжаликларда ҳам ана шундай яхши натижага эришилди. Юқоридаги районлар ва колхозлар областда беш йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун курашнинг олдинги сафида бормоқдалар.

Айниқса, йирик пахтакор Бўка райони бу соҳадаги ўрни ва салмоғи билан алоҳида ажралиб туради. Бу ерда **ўтган уч йилда пахта етиштиришни областда ҳаммадан кўпроқ оширишга муваффақ бўлинди. Давлатга пландан ташқари 36 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» сотилди. Областда уч йилда пландан ташқари тайёрланган пахтанинг қарийб ўттиз проценти биргина шу район ҳиссасига тўғри келади.** Район пахтакорлари ўтган йилги қийин шароитда ҳам мўл ва эртаги ҳосил етиштирдилар. Мамлакатга пландагидан анча ортиқ — 73,9 минг тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Шу тариқа беш йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун яхши замин яратилди. **Районда беш йилда ҳаммаси бўлиб 327 минг тонна пахта етиштирилиши керак. Беш йиллик планни тўрт йилда 95 процент бажариш, беш йилда эса қарийб олти йиллик план миқдорида пахта етиштириш мўлжалланмоқда.**

Райондаги «Октябрь 40 йиллиги», «Коммунизм», Ҳамза номли, Тимирязев номли, Фрунзе номли, «Партия XIX съезди» колхозлари ва бошқа хўжаликларда ўтган уч йилда тўрт йиллик пландан анча ортиқ пахта етиштирилди. **«Октябрь 40 йиллиги», «Коммунизм» колхозларида беш йилликни уч ярим йилда, Ҳамза номли, Тимирязев номли, Фрунзе номли, «Партия XIX съезди» ва бошқа колхозларда тўрт йилда ошириб бажариш назарда тутилмоқда.** Мисол учун, «Октябрь 40 йиллиги» колхози беш йилликда ўн етти минг тоннага яқин пахта етиштириши керак. Ўтган уч йилдаёқ давлатга бунинг бешдан тўрт қисмидан кўпроқ «оқ олтин» сотилди. Ҳамза номли колхоз эса ҳар йили беш йиллик планда белгиланганидан анча ортиқ ҳосил олди. Бу хўжаликларда беш йиллик план уч ярим-тўрт йилда бажарилади, деб айтишга асос бор.

Шу нарса диққатга сазоворки, машина теримини кенг йўлга қўйиш орқали «Октябрь 40 йиллиги», «Коммунизм» колхозларида бир неча йилдан буён етиштирилган барча ҳосил четдан ёрдамчи олмасдан фақат колхознинг ўз кучи билан териб олинмоқда.

Илгариги йиллардагидек, ўтган йили ҳам областда ҳосил эрта етилгани, уни йиғиб-териб олишга барвақт киришилгани ва жадал суръатлар билан давом эттирилиб, қисқа муддатда тугаллангани учун қор-ёмғир остида қолиб ёки ерга тўкилиб нобуд бўлмади, сифати бузилмади. Тошкент областида бултур давлатга пландан ташқари 21 минг тонна «оқ олтин» сотилди. Тайёрланган пахтанинг ялпи ҳажмида биринчи ва иккинчи саноат сортларининг салмоғи 62 процентни ташкил этди.

Хулоса қилиб айтганда, Тошкент технологияси пахтачиликни интенсив ривожлантириш учун курашнинг муваффақиятини таъминловчи қудратли ва ишончли омилдир. Бу илғор усул «оқ олтин» етиштиришни кўпайтириш, беш йиллик планни муддатидан олдин бажаришнинг гарови ҳисобланади.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

БХР ВА СССР ЎРТАСИДА ДЎСТЛИК, ҲАМКОРЛИК ВА ЎЗАРО ЁРДАМ ТЎҒРИСИДАГИ ШАРТНОМАНИНГ 36 ЙИЛЛИГИГА

«МАРИЦА» ТЎҚИМАЧИЛАРИ ҲУЗУРИДА

Болгар коммунистлари, мамлакатнинг барча меҳнаткашлари БХР ва СССР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги биринчи шартнома имзолангалигининг 36 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олмоқдалар. Ана шу сана арафасида мен Пловдивдаги «Марица» тўқимачилик комбинатида, мамлакатдаги бошқа корхоналарда бўлиб, болгар-совет ҳамкорлиги самараларини яққол ҳис этдим.

Комбинатда ишлаб чиқарилаётган калаванинг энг юқори номери 190 дир. Бу 190 метр узунликдаги ип бор-йўғи 1 грамм оғирликка эга демакдир. Яъни бу ипдан ғоят харидоргир ҳисобланган ўта нафис газмоллар тўқиш мумкин.

Бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг хилма-хиллиги ҳам диққатга сазовордир. Комбинатда узун толали пахтанинг ўзидан ёки пахтанинг «ямболен» полиэфир толаси билан аралашмасидан 40 хил калава тайёрланади. Тайёр газмоллар асосан поплин ва плашч учун материалдан иборатдир. Ана шу материаллар 65 артикулда, 350 турдаги расм ва шаклларда, 1300 рангда ишлаб чиқариляпти. Иккита Георгий Димитров ордени, СССР савдо-саноат палатасининг дипломи, Пловдив халқаро ярмаркасининг иккита олтин медали, меҳнат коллективларининг БКП XII съезди шарафига мусобақаси ғолиби медали... Бу комбинат коллективи ҳақли равишда фахрланадиган мукофотларнинг бир қисми холос.

«Марица»да ишлаб чиқарилаётган барча маҳсулотларнинг ярми Совет Иттифоқига тайёр плашчлар, болалар кийимлари, эркаклар кўйлаклари сифатида экспорт қилинади. Яқинда Пловдивда бўлган СССР мутахассислари 1985 йилда маҳсулот етказиб бериш бўйича шартнома тузишди. Улар комбинатда ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатидан мамнунликларини изҳор этдилар. Совет харидорлари машҳур «Хеброс» поплини, болалар кийимлари тикиладиган нафис «Биляна» ва «Юлиана» газмоллари билан бир қаторда янги «Руен» материалини ҳам олмоқдалар. Пловдивдаги бу корхонада ишлаб чиқарилаётган газмолларга тўқимачилик саноати ривожланган капиталистик мамлакатлар — Австрия, ГФР, Италия, АҚШ ва Канадада ҳам талаб катта.

«Марица» комбинатида меҳнат қилаётган 4020 кишининг аксарият кўпчилиги хотин-қизлардир. Улар совет тўқимачилари билан мустаҳкам алоқа ўрнатганлар. СССР бу корхонада ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар учун асосий буюртмачи бўлиши билан бир қаторда «Марица»га хом ашё ҳам етказиб беради. Бу ерда ишлатиладиган пахтанинг асосий қисми Ўзбекистондан жўнатилади. «Амболен» полиэфир материали эса комбинатнинг Ямбол шаҳридаги филиалида совет нефтидан олинади.

1982 йилда комбинатдаги мавжуд тўқимачилик дастгоҳлари Чебоксари машинасозлик заводида ишлаб чиқарилган урчуқсиз янги дастгоҳлар билан алмаштирилди. Бу ўринда қуйидаги қизиқ фактни келтириш лозим: янги дастгоҳлар учун қисмларни учта социалистик давлат, шу жумладан БХР етказиб бермоқда.

Машъал ишчилар сони бўйича «Марица» каби бошқа корхонани Болгарияда топиб бўлмаса керак. Бу ерда 9 нафар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ишлайди. Улар социалистик мусобақа ғолиблари, ёш ишчиларнинг энг яхши мураббийлари, бир сўз билан айтганда комбинатнинг олтин фондидир.

Г. ВЛАСЕВ,
болгар журналисти.
(София-пресс — АПН).

Ўнлаб совет кемалари Кампучиянинг Кампонгсаом портига мунтазам келиб туради. Улар бу мамлакатга автомобиллар, тракторлар, турли саноат ускуналари олиб келишади. Кампучия эса Совет Иттифоқига табиий каучук, ёғочнинг қимматли навларини, тамаки, бошқа маҳсулотларни жўнатади.

Суратда: халқ Кампучияси учун зарур юкларни олиб келган совет кемаси Кампонгсаом портида.

В. Будан фотоси. ТАСС фотохроникаси.

БАЙРАМ АРАФАСИДА

УЛАН-БАТОР. 15 март. (ТАСС). Коммунистик шанбаликлар уюштирувчи марказий штаб В. И. Ленин туғилган куннинг 114 йиллигига бағишланган умумхалқ меҳнат байрами — якшанбалик ўтказиш программасини тузиб чиқди.

Мамлакат барча корхоналари ва ташкилотлари учун конкрет ишлар режаси белгиланди. Марказий штаб Улан-Батор авторемонт заводи, нон комбинати коллективларининг Хупсугул аймоғи ва Дархан меҳнаткашларининг ташаббусларини маъқуллади. Улар республика барча меҳнаткашларини якшанбаликда рекорд кўрсаткичларга эришиш учун ишлаб чиқариш мусобақасини авж олдиришга даъват этдилар.

Якшанбаликда ишлаб топилган маблағлар илгаригидек болалар боғчалари ва соғлиқни сақлаш муассасалари қурилишига сарфланади.

ИРОҚ-ЭРОН ФРОНТИДА

● БАҒДОД. 15 март. (ТАСС). Бугун эрталаб Ироқ қўшинлари Эрон армиясининг Басрадан шарқдаги районда қилган янги ҳужумини даф этдилар, дейилади Ироқ бош ҳарбий қўмондонлигининг бу ерда эълон қилинган ахборотида. Ўтган тун мобайнида давом этган ашаддий жанглар натижасида Эрон қўшинлари фронтнинг шу участкасида 1700 дан кўп аскаридан жудо бўлди. Тўртта танк, олтита бронетранспортёр ва бошқа ҳарбий техника мажақлаб ташланди.

Эрон артиллерияси Басра ва Мандали шаҳарларини тўпга тутишда давом этди. Аҳоли ўртасида ўлганлар бор, бир қанча граждан объектларига шикаст етказилди.

● НИКОСИЯ, 15 март. (ТАСС). ИРНА агентлигининг хабар беришича, Эрон қўшинлари кейинги кун давомида фронтнинг жанубий участкасида душман йиғилган районларни қаттиқ тўпга тутди. Ироқ бўлинмалари Эроннинг бир қанча позицияларини ишғол этишга уринишлари муваффақиятсиз чиқди, фронтнинг бошқа участкаларида тўқнашувлар давом этди.

ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИК УЧУН

ВАШИНГТОН, 15 март. (ТАСС). Бу ерга расмий визит билан келган Нигерия ташқи ишлар министри Иброҳим Гамбари матбуот конференциясида қуйидагиларни айтди: Нигериянинг янги раҳбарлиги турли давлатлар билан тинчлик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик сиёсатини ўтказиш, мамлакат экономикасини ва халқ фаровонлигини бутун чоралар билан юксалтириш ниятидадир.

Мамлакатимиз, деди министр, ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемаларини ҳал этиш, тинчлик ва ялпи хавфсизлик учун курашда актив иштирок этишга азму-қарор берган. Бизлар ядро уруши барча давлатлар, жумладан африкаликлар учун ҳам ҳалокатли оқибатларга олиб келишини биламиз. Шунинг учун ҳам Нигериянинг олий ҳарбий кенгаши ғоят кўп миқдордаги моддий ресурсларни талаб қилувчи қуролланиш пойгасини жиловлаш, ядровий қурол-яроғлар устидан контрол ўрнатиш тўғрисида самарали битимлар тузилишига эришиш учун курашади.

КООПЕРАТИВЛАРГА ДОИМИЙ ҒАМХЎРЛИК

ГАВАНА, 15 март. (ТАСС). Ҳозирги вақтда Кубада бир ярим мингга яқин қишлоқ хўжалик кооперативи ишлаб турибди. Мамлакатдаги деҳқонларнинг ярмидан кўпи шу кооперативларга бирлашган. Куба майда деҳқонлар миллий уюшмаси раисининг ўринбосари Орландо Барриос шуни маълум қилди. У уюшманинг бу ерда очилган семинарида сўзга чиқиб, шакарқамиш етиштириш билан банд бўлган бирлашмалар, сабзавотчилик хўжаликлари эришган ютуқларни алоҳида уқтириб ўтиб, кооперативлар катта ишлаб чиқариш муваффақиятларига эришганлигини айтди.

Ҳукумат кооперативлар тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиб, уларни ривожлантириш учун миллион-миллион песо ажратмоқда, уларни қишлоқ хўжалик машина-ускуналари ва ўғит билан таъминламоқда.

ФЕРМЕРЛАР ТАШВИШЛАНМОҚДА

БРЮССЕЛЬ, 15 март. (ТАСС). Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлган мамлакатлар қишлоқ хўжалик, профессионал ва кооператив фермерлар ташкилотининг бу ерда бўлиб ўтган бош ассамблеяси қатнашчилари ҳамжамиятга аъзо бўлган мамлакатларда фермерларнинг аҳволи кескин ёмонлашганлигидан чуқур хавотирлик изҳор қилдилар. Ассамблеяда қабул қилинган резолюцияда Ғарбий Европа фермерларига катта зарар етказаётган ўткир қишлоқ хўжалик проблемаларини ҳал этиш учун ҳамжамият раҳбарлари ҳеч бир иш қилмаётганликлари қатъиян қораланади. Сўзга чиққан кишилар ҳамжамиятга кирувчи 9 миллион фермер хўжалигининг даромадлари ўтган йилнинг ўзидаёқ 13 процент камайганлигини, реал харид қобилияти эса 20 процент пасайганлигини айтдилар.

Ассамблея қатнашчилари АҚШ ва жаҳондаги бошқа мамлакатлардан «умумий бозор»га аъзо бўлган мамлакатларга сотилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулоти кўпайиб кетганлиги натижасида шундай аҳвол юз берганлигини уқтириб ўтдилар ва фермерлар манфаатларига бундан буён ҳам путур етказилишининг олдини олиш учун самарали чоралар кўрилишини талаб қилдилар.

БЎЛИМНИ Тошкент область Ички ишлар бошқармаси Давлат автомобиль инспекциясининг бошлиғи М. АҲМЕДОВ раислигидаги жамоатчилик Совети олиб боради.

№ : 2

● ҲАР БИР ҲАЙДОВЧИ УНУТМАСИН! ● ЙЎЛДА БУЗУҚ МАШИНАЛАР. ● ШАХСИЙ МАНФААТ ЙЎЛИДА. ● САВОЛЛАРГА МУТАХАССИС ЖАВОБ БЕРАДИ.

ҲАЛОКАТГА БИР ҚАДАМ

ТЕЗЛИК ҳам яхши, ҳам ёмон. Унинг яхшилиги шундаки, узоғингизни яқин қилади, қимматли вақтингизни тежайди. Бироқ, мана шу тежамкорлик ҳаракат хавфсизлиги қоидалари чегарасида бўлганидагина тезлик сизга асқотиши мумкин. Агар тезлик қоида чегарасидан чиқса, бир кунмас-бир кун у сизга панд беради. Кўза кунда эмас, кунида синади.

Шу йилнинг 20 февралида йўлнинг яхмалак бўлишига қарамай, Ғалаба районн территориясида юқори тезликда бораётган А89 76ТШ номерли «Жигули» автомашинаси пиёда Вера Шаровани уриб юборди. Санэпидстанция ходими бўлмиш бу аёл ҳайдовчи Тўрақул Шириновнинг қоидабузарлиги оқибатида тан жароҳати олди.

Б. Бузаевнинг ёши 60 дан ошган, ҳаётнинг кўп пастибаландини кўрган одам. Бироқ, у... йўлнинг пасти-баландини илғай олмабди. Шу йилнинг 28 февраль куни йўл сирпанчиқ бўлишига қарамай, у Коммунистик районидаги Свердлов номли колхоз территориясида «Москвич» машинасининг тезлигини оширди. Натижада машина ёш болани босиб кетди. Бола ҳалок бўлди. Агар Коммунистик район давлат страхование инспекциясининг бошлиғи бўлмиш Б. Бузаев ҳаракат хавфсизлиги қоидасига риоя қилганида, сирпанчиқ йўлнинг ҳолатини ҳисобга олиб, пастроқ тезликда юрганида ҳайдовчи қора курсида ўтирмаган бўларди!..

Шу йилнинг 1 февралида 31-ҳунар-техника билим юртига қарашли 12—62 ТНН номерли ГАЗ-51 автомашинасининг ҳайдовчиси Ғафур Набиев Калинин районидаги «Назарбек» совхозидан келаётиб, машинани бошқаролмай қолди ва тракторга бориб урди. Натижада «Текстильшчик» совхозининг давлат номерисиз тракторини бошқариб бораётган ҳайдовчи Сайфиддин Камолов тан жароҳати олди. Бу авариянинг сабабчиси ҳам — қоида чегарасидан чиққан тезлик бўлди.

ТЕЗЛИКНИ ОШИРМАНГ

Ўзбекбирлашувнинг «Ташоблкооптранс»ига қарашли 3-автоколоннаси шофери Холмат Холиқов ҳам қоидабузарликда ҳамкасби Набиевдан қолишмас экан. У 8 февраль куни 58—75 ТШП номерли ЗИЛ-164 машинасида Ғазалкентдан Чирчиқ томонга келаётиб Чирчиқ автобус таксомотор паркига қарашли ГАЗ-24ни уриб юборди. Фақат машина пачоқ бўлиб қолмай, унда кетаётган йўловчи Н. Ислямова ҳам тан жароҳати олди. Бунда ЗИЛ-164нинг ҳайдовчиси айбдор бўлиб, у йўл шароити ёмон бўлишига қарамай тезликни оширди ва рўпара ҳаракат полосасига чиқиб кетди...

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясига қарашли 08—10 ТНМ номерли ГАЗ-66 машинасининг ҳайдовчиси Анвар Рисқиевнинг тезликни ҳаддан зиёд ошириши қимматга тушди. У катта йўлда келаётиб, машинани бошқаролмай қолди. Тўғрироғи, юқори тезликдан «қутурган» машина унга бўйсунмади ва йўлнинг ёқасидаги ариққа тушди. Анвар тан жароҳати олди.

Бу мисоллардан кўриниб турибдики, қоидага хилоф равишда тезликни ошириш билан ҳалокатнинг ораси — бир қадам холос. Машинасининг тезлигидан «завқ оладиган» ҳар бир ҳайдовчи буни унутмасин...

Шунингдек, юқорида номлари тилга олинган автохўжаликларнинг раҳбарлари ҳам ҳайдовчилар ўртасида таълим-тарбия ишларини, йўл интизомини кучайтирсалар фойдадан холи бўлмасди!..

Ҳ. ЗОКИРОВ,
область Давлат автомобиль инспекцияси дивизион командири, милиция капитани.

АВАРИЯ САБАБЧИСИ-НОСОЗЛИК

Ўтган йилнинг 17 ноябрь куни Коммунистик районидаги «Ўзбекистон» колхозининг тракторчиси Илёс Умаров Т28Х4 тракторида Янгибозор томондан келаётганида... тракторнинг прицепи чиқиб кетди ва велосипедчи А. Жиянбоевга бориб урилди. У тан жароҳати олди. Бу ҳодисада тракторчи айбдор. Чунки, у йўлга чиқмасидан олдин энг биринчи навбатда прицеп тиркаладиган мосламаларнинг созлигини текшириб кўриши керак эди.

Олмалиқ шаҳар касалхонасига қарашли 46—34 ТШП номерли УАЗ-452 машинаси Ўрта Чирчиқ районида пиёда А. Абдиевни уриб юборди. Пиёда оғир жароҳатланди. Бу ҳодисанинг сабабчиси ҳам машина тормозининг носозлиги, аниқроғи, ҳайдовчи Нурмат Сафаровнинг айби. Чунки носоз машинага энг аввало уни бошқариб бораётган ҳайдовчи жавобгардир.

32—12 ТШЛ номерли ГАЗ-51 машинаси Ғалаба районида 8 яшар болани босиб кетди. Пиёда ўша жойнинг ўзида ҳалок бўлди. Эргаш Абдураҳмонов бошқарган бу машина текширилганда, унинг тормоз системаси бузуқ экани аниқланди.

Қиссадан ҳисса шуки, ҳар бир ҳайдовчи ўзи бошқаражак транспортнинг ҳамма қисмлари соз эканлигига тўла ишонч ҳосил қилганидан кейингина йўлга отланса, сафар бехатар бўлади. Бунда автохўжаликларнинг техника созлигига жавобгар бўлмиш масъул кишилари ҳам масъулиятни чуқур ҳис этишлари, назоратни кучайтиришлари зарур.

О. УМАРОВ,
бўлинма инструктори, милиция лейтенанти.

Тезликни оширишнинг оқибати.

СОХТА ҲУЖЖАТЛАР

ДАВЛАТ автомашиналаридан шахсий бойиш мақсадида фойдаланиш ҳоллари ҳамон учраб турибди. Бунинг учун фақат ҳайдовчигина эмас, балки ўша автомашина қарашли бўлган автокорхона раҳбарлари ҳам шерик сифатида айбдор бўладилар. Чунки, машинани шахсий бойлик орттириш йўлида ишлатиш учун қалбаки ҳужжатлар керак бўлади. Худди мана шу ҳужжатларни тайёрлашда баъзи раҳбарлар ҳомийлик қилаётирлар. Масалан, Тошкент область юк ташиш автомобиль трестига қарашли Янгийўлдаги 2503-автоколоннанинг ҳайдовчилари Шамсиев, Рихсиев, Бекиров ва бошқалар Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига қарашли марказий базасининг таъминот бўлими бошлиғи И. Зубик ва комплектация бўлимининг бошлиғи П. Филиппов билан жиноий тил бириктириб, ана шу ташкилотдан Қорақалпоғистон АССРнинг Беруний шаҳрига юк олиб бориш учун сохта товар транспорт накладнойларини расмийлаштиришди.

Бу шахслар устидан жиноий иш қўзғатилиб, улар жавобгарликка тортилдилар.

Бир жиноят иккинчисини келтириб чиқаради. 2503-автоколонна ёнилғи-мойлаш материаллари омбори текширилганида мудир Зоҳидовда 3800 литр А-93 бензини кам, 2223 литр А-76 ва 3125 литр А-72 бензини эса кўп чиқди. Булар ҳаммаси юқоридаги қалбаки ҳужжатларнинг оқибати бўлди.

Трест раҳбарлари сохта ҳужжатлар паноҳида машиналардан ўз чўнтагини тўлдириш мақсадида фойдаланаётган масъул кишиларга жиддийроқ чора кўриши зарурга ўхшайди.

Х. ОБИДОВ,
техника назорати бўлинмаси бошлиғининг ўринбосари.

СЎРАГАН ЭДИНГИЗ

САВОЛ: Яқинда ГАИ инспектори менинг беш сўм жарима тўлашим тўғрисида қарор ёзди. Мен аҳоли яшайдиган пунктда тезликни оширган эдим. Жаримани тўладим, лекин инспектор огоҳлантириш талонимни тешди ва жарима тўлаганлигим тўғрисида унга ёзиб қўйди. Инспектор ҳақми?

Х. ОБИДОВ,
шофёр, Бекобод.

ЖАВОБ: ГАИ инспектори тўғри иш тутган. Сизга маълумки, 1983 йил 1 сентябрдан бошлаб мамлакатимизнинг барча территориясида СССР Олий Совети Президиумининг кўча ҳаракати қоидасини бузганлик учун маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги Фармони амал қиляпти. Шу Фармоннинг иккинчи моддасига асосан қоидага хилоф равишда тезликни оширган ҳайдовчилар 3 сўмдан 10 сўмгача жарима тўлайди. Шу билан бирга кўрилган чора тўғрисида ҳайдовчилик гувоҳномаси талонига белги қўйилади.

САВОЛ: Мен шахсий «Жигули» автомашинамни хавфсизлик тасмасини тақмасдан бошқарган эдим. Мени тўхтатган ГАИ инспектори протокол ёзмасдан 3 сўм жарима олди ва қўлимга квитанция берди. Шу тўғрими?

А. ИНОЯТОВ,
инженер-механик, Чирчиқ.

ЖАВОБ: Юқорида эслатилган Фармоннинг 5-моддасига асосан бундай қоидабузарлик учун транспорт ҳайдовчилари огоҳлантирилади ёки 3 сўм миқдорида жарима тўлайди. 1 сўм ва 3 сўм жарима ўша жойнинг ўзида инспектор томонидан квитанция бериш билан олиниши мумкин. Бунда протокол тузилмайди.

А. АЗИМОВ.
Тошкент область Давлат автомобиль инспекцияси пропаганда ва агитация бўлинмасининг бошлиғи.

*

Тошкент ҳайвонот боғидаги Томка лақабли шер болалади. Бу иккала шербачча ҳайвонот боғидаги шерларнинг ўнинчи авлодидир. Суратда: ҳайвонот боғи ишчиси Рустам Матчонов шер болалари билан.

Р. Нуриддинов фотоси.

(ЎзТАГ).

*

ЯНГИ МАСАЛЛАР

КАТТА ОҒИЗ

Тўй қизирди этиб кўнгилларни ром
Файзли хонадонда файз тўкин оқшом.
Тўрга ўтказилди бизнинг Шерғиёс
Яқин қудағайдек қилиниб эъзоз.
Бўқсаки ўлтириб, дастурхон башанг,
Тирсак қўярга жой топилур аранг;
Қазию гўштқуйди, билқилдоқ поча,
Иштаҳа очарга шарбати олча;
Райҳондек таралиб кабоблар иси
Димоққа жон сувин сепмоқда мисли;
Қирмиз патирларки, чайналур милкда,
Бундай хуш маза йўқ ҳатто иликда;
Ял-ялдир кишмишу жоноқи, қантак,.
Эрмакка бодому қовурма данак.
Ҳушёру хушсухан дастёрлар йўрға,
Дамо-дам кўк чою кобили шўрва.
Ноз-неъмат сарасин шундадир жами,
Шундадир лаззатли таом там-тами.
Аммо Шерғиёснинг энсаси қотди,
Пирпираб киприги, оғир уҳ тортди:
«Тўй қилиб нетаркан тортмаса арақ,
Бу тўйнинг ифтордан неси қилур фарқ?!
Тўй, ахир, чидаган тантиларгадир,
Тўй чикора чоғи келмаса, ахир!!»
У тура жаҳд ила ўрнидан шартта,
Жўнади ўзини тутиб савлатда.

ҲАЛИМШО

Таги кавландими, кўпиги ўчди,
Дум берган қовундай бандидан кўчди.
Аммо сал ўтмайин бизнинг Ҳалимшо
Ўзга ўриндиқда бўлдилар пайдо.
Ўриндиқки, улкан хўжалик тахти.
Не ажаб, соядек эргашса бахти!
Фаррош биби унга қолди тикилиб
Хонаси полини артгали кириб;
«Тавба, зувалангиз бир хамирданми,
Рангларингиз ҳам нақ буғдойи лалми?
Айнан ўзисиз-а! Ҳа, айнан ўзи!
Унинг ҳам сиздақа дўнг эди кўкси...
Лекин ўз-ўзини мункитди охир,
Мункиди бўлиб у порада олғир».
«А-ҳа... Ким эди у? Мумкинми айтиш?!»
«Бемеҳнат нон охир синдираркан тиш».
«Хўш-хўш, ким эди у, деяпман, ахир?!»
«Шу ўриндайди у таги йўқ пақир.
Бири учиб, бири қўнгандайин қуш,
Мана, сиз келибсиз. Хуш келибсиз, хуш!»
Кетгач юмушини фаррош туғаллаб,
Ҳалимшо ғудранди бошин уқалаб;
«О-ҳо, зимдан нишин уряпти чоғи,
Сиримдан воқифга ўхшар сиёқи.
Чап чўнтак бу ерда қаппаймайдиёв,
Ташланганов кирим йўлларига ғов.
Бундай қалтис жойда, эй, нафсгинам, қўрқ,
Итлар орасида қашқирга кун йўқ».

ВАЛАҚИ

Бор эди чунонам валақи бир Тил,
Аъзон тан эди ундан кўп хижил.
Ўзгадан ерди мушт касри Тил учун
Гоҳо Бош, гоҳо Юз, гоҳида Бурун...
Ортавергач ташвиш устига ташвиш,
Қишда муз шимгандек такиллади Тиш:
«Бас, етар, ўзни хор этамиз токай,
Сен деб биз азият чекамиз токай?!
Токай сен оташу, биз эсак пахта!»
Тилни у омбирдек тишлади шартта.
Десангиз, парчинлаб шодликларин мунг,
Валақи Тилгина бўлди-қолди гунг.

* * *

Ўз соясидан ким қутилмиш қочиб;
Буғдой ўрармиш ким қорамуғ сочиб.

МАЛЛА ТЎНЛИ

Ранг-рўйи синиқ,
Кўланкада ўсган ўтдек нимжилиқ,
Малла тўн Мушукнинг эгаси ўлди,
Босди кўзларини мангулик уйқу.
Силқиб юраклардан, силқиб кўзлардан
Ейди кулбасига қанотин қайғу.
Мушук, денг, шу маҳал ликиллатди дум
Қайдандир афтига қўниб табассум.
Бундан ажабланган оғилдаги Той,
Узгудек занжирин силтанди кишнаб:
«Ҳамма мотамда-я, дийдаларда сел,
Сен нечун шодонсан қилгандек байрам?!»
Ювошгина кулди Мушук ёйилиб:
«Мотамми ёки тўй, бизга барибир,
Биз учун нажир.
Тўю ўлим бўлиб турмаса тез-тез,
Қўмсаб қоламиз
Ошиқ маъшуқасин қўмсаганидек.
Ахир, вей, ҳузур-да гўшту ёғу без».

ИЛИНЖ

Етимишларни урган амак кўриниб хуш,
Нокдеккина бир жонона қурди турмуш.
Бу ишидан дугонаси ўта ранжиб,
Ловуллади тил нишини санчиб-санчиб.
Ул жонона аввалига сақлаб сукут,
Деди сўнгра лунжи ўйнаб шимгандек қурт:
«Қизиқсан-а, тегибманми уни эр деб,
Кўрармидим қарини мен ўзимга эп.
Вафоли ёр қаби кирдим чол пинжига
Машинаю турар жойин илинжида.
Кўзин юмгач, буларга мен эгадирман,
Ахир, унга никоҳланган бекадирман».

Ямин ҚУРБОН.

ДЎСТЛИК МЕРИДИАНЛАРИДА

НОВГОРОДЛИКЛАР ҲУЗУРИДА

Янгийўл кондитер ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Лаззат» халқ вокал-чолғу ансамбли ҳамда пахта селекцияси ва уруғчилиги Бутуниттифоқ илмий текшириш институти «Оқ олтин» ашула ва рақс ансамбли аъзоларидан тузилган агитбригада бир ҳафта давомида Новгород области хўжаликларида ранг-баранг программада концертлар берди. «Ташкентский» совхози далаларида, 2-махсус механизациялашган кўчма колонна қурувчилари, ойна заводи ишчилари ҳузурида қўйилган томошалар, айниқса, қизиқарли ўтди.

Агитбригада аъзолари Шимск шаҳрининг немис-фашист босқинчиларидан озод этилганлигининг 40 йиллиги тантаналарида қатнашиб, шаҳар аҳлининг ҳурмат-эҳтиромини қозондилар.

Н. БОЛЬШАКОВА.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

● ФУТБОЛ

«Қайрат» — «Черноморец» учрашуви билан мамлакат чемпионатининг иккинчи тур ўйинлари бошланди. Олмаота футболчилари 2:0 ҳисобида устун келишди. Кеча тўртта ўйин бўлди. Бугун иккинчи турнинг қолган учрашувлари ўтказилади. «Пахтакор» Бокуда «Нефтчи» меҳмони бўлади.

● ШАХМАТ

Гарри Каспаров Василий Смислов билан бўлган учинчи учрашувда 41-юришда ғалабага эришиб, 2:1 ҳисобида олдинга ўтиб олди. Аёллар ўртасида ўтказилаётган баҳсда эса тўртинчи партия деярли тенг вазиятда кечиктирилди. И. Левитина 2,5:0,5 ҳисобида олдинда бормоқда.

● ОҒИР АТЛЕТИКА

Минск шаҳрида оғир атлетика бўйича СССР 59-чемпионати давом этмоқда. Энг енгил вазнда Б. Рижик икки машқда 247,5 килограмм натижа билан чемпион бўлди. Шу вазнда қатнашган республикамиз вакили И. Исоқов 220 килограмм натижа билан бешинчи ўринни олди.

56-килограммгача вазнлилар баҳсида Руслан Дю 257,5 килограмм натижа кўрсатиб, биринчи бўлди. 60 килограммгача вазнлилар баҳсида эса Ю. Саркисян 305 килограмм натижа билан ғолиб келди.

● МЕРГАНЛИК

Республикамизнинг етакчи спортчилари учрашувидан сўнг шу ой охирида СССР кубоги мусобақаларида қатнашадиган терма команда аъзолари аниқланди. Траншеяли стендга отишда «Динамо» вакили Л. Лазарев 194 очко билан биринчи бўлди. А. Томашевский 192 очко билан иккинчи, С. Целишчев 190 очко билан учинчи ўринни олди. Айланали стендга отишда эса Армия спорт клуби вакиллари Ю. Попов (192 очко), А. Амелин (190 очко), И. Куфтерин (189 очко) 1-, 3-ўринларни эгаллашди.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ҚЎҲНА САМАРҚАНД АҲОЛИСИГА ВА МЕҲМОНЛАРИГА ЗАМОНАВИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТАЙЛИК!

«САМАРҚАНДОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» БИРЛАШМАСИ ХОДИМЛАРИ
ШУНДАЙ ШИОР ОСТИДА ХИЗМАТ ҚИЛИШМОҚДА
БУНГА ИШОНЧ ҲОСИЛ ҚИЛИШ УЧУН УЛАР КЎРСАТАЁТГАН ХИЗМАТНИНГ ТУРЛАРИ БИЛАНГИНА ТАНИШИШ КИФОЯ...

Ўзбек халқи тарихий ва архитектура маданиятининг қадимий хазинаси бўлмиш Самарқанд аллақачон туризм шаҳрига, амалий учрашувлар ва маданий тадбирлар ўтказиладиган жойга айланган.

Авиабилетларни сотиб олиш билан боғлиқ муаммоларни ҳал қилиш мақсадида Самарқанднинг барча меҳмонхоналарида транспорт- экспедиция агентлигининг авиабилетларни олдиндан реализация қилишга мўлжалланган авиакассалари очилган. Ҳоҳишга кўра авиабилетга талаб қилинган ерга элтиб бериш шарти билан телефон орқали буюртма бериш мумкин.

Транспорт агентлигига мебелни квартирадан квартирага ёки магазиндан уйга элтиб беришни сўраб мурожаат қилган кишиларни ҳам беқиёс қулайликлар кутади. Элтиб беришдан ташқари юкларни ортишади, туширишади, исталган қаватга олиб чиқишади ва квартирада жойлаштириб беришади...

Узоқ кутилган, темир йўл орқали контейнерда олиб келинган юкни махсус автотранспортсиз ташиб олиш мумкин эмас. Бу ҳолда ҳам транспорт-экспедиция сервиси— сизнинг хизматингизда! Контейнерни транспорт агентлиги ходимлари қабул қилишади, элтиб беришади, тушириб, юқори қаватга чиқаришади ва квартирага киритиб беришади. Сизнинг юмушингиз минимал даражада —буюртмани расмийлаштириш ва юкни қабул қилиб олиш ҳақидаги квитанцияга имзо қўйишдан иборат.

ТЭА эмблемасига эга бўлган мотороллерлар ва автомашиналарнинг ҳайдовчилари ишга киришсалар, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини уйга ва аксинча ташишда ҳам муаммолар бўлмайди.

Ихтисослаштирилган шина қабул қилиш пунктлари Самарқанд шаҳар автоҳаваскорларининг эътиборини қозонган. Бу ерда барча маркадаги енгил автомобилларнинг шиналари ремонт учун қабул қилинади. Шиналар эгаларига бевосита қабул пунктида қайтарилади ёки уйга элтиб берилади.

Автомобиль камерлари ремонти бўйича ихтисослаштирилган участкалар ҳам автоҳаваскорлар хизматида. Транспорт экспедиция агентлигида автомобиль эгаларининг ихтисослаштирилган пуллик тўхтов жойларида турувчи автотранспортнинг сақланишини таъминлаш ҳақида ҳам ғамхўрлик қилиб қўйишган.

Об-ҳаво очиқ келган кунларда Самарқанд аҳолиси уйлар ва хўжалик биноларини қуриш ҳамда ремонт қилишга киришади. Қурилиш материалларини элтиб беришни Самарқанд транспорт- экспедиция агентликлари бажонидил ўз зиммаларига олишади.

Энг бахтиёр кишилар —ёш келин-куёвлар ҳам унитилгани йўқ.

Тантанавор безатилган «Чайка» ва «Волга»лар ёшлар хизматида! Куёв ва келинни ЗАГСга никоҳдан ўтишгач эса шаҳарнинг барча диққатга сазовор жойларига олиб борадилар.

Меҳмонлар учун транспорт-экспедиция агентлиги кенг, барча қулайликларга эга автобусларни таклиф этади.

«САМАРҚАНДОБЛТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» ТРАНСПОРТ АГЕНТЛИКЛАРИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Бу билан сиз вақтингизни тежайсиз ва яхши кайфиятингизни сақлаб қоласиз!

Буюртмаларни расмийлаштириш ва маълумот олиш ишларини 5-92-64 телефони орқали амалга ошириш мумкин.

«УЗТРАНСЭКСПЕДИЦИЯ» БОШҚАРМАСИНИНГ РЕКЛАМА ВА АХБОРОТ АГЕНТЛИГИ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
30-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984—85 ўқув йилига
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кенг профилдаги сартарошлар, кенг профилдаги фотографлар, кенг профилдаги ошпазлар ва сотувчилар, якка буюртма тикувчилар, қандолатчилар, электр-усталар (холодильник, кир ювиш, чанг тозалаш машиналари бўйича), тикув машиналари бўйича усталар, соат тузатиш ва уни гравёрлик қиладиган усталар — соатсозлар, радио ва телевизор тузатиш усталари.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати — 1—2—3 йил.

Билим юртига ўқувчилар имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

Ўқишга қабул қилинганлар стипендия билан таъминланадилар. Ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаган меҳнат ҳақининг 33 процентини ўқувчиларга берилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисоблангдан.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар техникум ва олий ўқув юртларига киришда маълум имтиёзлардан фойдаланадилар.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига киришда қуйидаги ҳужжатлар талаб қилинади: билим юрти директори номига ёзилган ариза, паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, 4 дона фотосурат, 286- формадаги медицина справкаси, мактабдан характеристика.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, 1/2 — «Қорақамиш» массиви (42, 43 «э», 56, 82-автобуслар ва 27-трамвайнинг «Мактаб» бекати). Телефон 48-68-59.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/III да Олтин девор.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 17/III да Ўзбекистон ССР халқ артисти, Ҳамза номли Ўзбекистон давлат мукофоти лауреати Ҳамза Умаров иштирокида кулги кечаси (19.30), 18/III да Тошкентликлар (12.00 ва 19.30).

Ўзбекистон КП Бўка район комитети ва район ижроия комитети ҳамда Тошкент область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси коллективи Бўка район ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғи, халқ депутатлари район советининг депутати
Комил СОДИҚОВнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда"/
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного совета народных депутатов

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000. Тошкент—П,
ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354. Фотомухбир — 325894.